

ART-KINO

javna ustanova u kulturi
Krešimirova 2, Rijeka, Hrvatska
Tel./faks: 051 323 262

e-mail: info@art-kino.org

OIB: 12254758142

MB: 2998050

Transakcijski račun:

2360000-1102348678

IBAN: HR2423600001102348678

www.art-kino.org

Klasa: 021-10/20-03/2

Ur.br.: 2170/01-21-20-2

Rijeka, 30. siječanj 2020.

Predmet: Izvještaj o radu Art-kina u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine

U 2019. godini *Art-kino* je posjetilo gotovo 55.000 posjetitelja, odnosno 48.306 gledatelja te 5.630 korisnika. Na redovnom filmskom programu, kojeg sačinjavaju filmovi hrvatske, europske i svjetske produkcije, i prošle su godine svoje mjesto našla umjetnička ostvarenja nominirana za brojne nagrade, kao što je održan i velik broj posebnih događanja. Sveukupno je održano 820 projekcija, od čega 691 javna i 129 projekcija za

škole i vrtiće (*Škola u kinu*). Najgledaniji film u ovom razdoblju je ovogodišnji uvjerljivi pobjednik Pulskog filmskog festivala *Dnevnik Diane Budisavljević*, a pogledalo ga je ukupno 2.090 gledatelja. Potom slijede također domaći naslovi *Koja je ovo država* s 1.919 gledatelja i *Posljednji Srbin u Hrvatskoj* s 1.338 gledatelja što znači da su u prošloj godini najgledaniji filmovi upravo hrvatski, što opet znači da je trend gledanja istog u porastu, a to je svakako ohrabrujuć podatak. Od filmova namijenjenih dječjem uzrastu, najgledaniji je bio *Grubzon* kojeg je pogledalo 1463 osoba predškolskog i školskog uzrasta. U ovoj je godini održano ukupno četrnaest premijera sljedećih filmova: *Sam samcat*; *Mali*; *Posljednji Srbin u Hrvatskoj*; *Ljetnikovac*; *Kula smrti*; *Sci-Fi Geographies*; *Izbrisana*; *Okus cementa*; *Ikea for Yu*; *Teret* i *Malo se sjećam tog dana*; *Dnevnik Diane Budisavljević*; *Prazni sati*; *Glumim, jesam te Tusta*. Putem premijera *Art-kino* i dalje nastavlja svoju misiju sudjelovanja u promociji i vidljivosti hrvatskog, ali isto tako i lokalnog (dakle, riječkog) filmskog stvaralaštva, s ciljem poticanja i osnaživanja audiovizualne djelatnosti, odnosno filmske kulture.

Dva najgledanija kinotečna programa u ovom razdoblju bila su *Kultno kino* (1.269 gledatelja) i *Scorseseove srijede* (567 gledatelja). Program projekta *Kultno kino* prošle godine je počeo kontroverznim filmom Stanleya Kubricka *Paklena naranča*, nastavljen je u travnju njegovim znanstvenofantastičnim remek-djelom *2001: Odiseja u svemiru*, dok je u rujnu prikazan zacijelo najvažniji film iz opusa također kontroverznog autora Quentina Tarantina, *Pakleni šund*. Posljednji naslov iz kulturnog programa u ovoj godini otvorio je pak prostor SF distopiji *Matrix* Braće Wachowski.

No, krenimo redom: **Stanley Kubrick** je inače poznat kao filmski perfekcionista koji je sam pisao, snimao, režirao i montirao skoro sve svoje filmove, tražeći pritom i iznalazeći za njih posebnu snimateljsku tehniku, ulažući velike napore kako bi za potrebe filma izgradio jedinstven i prepoznatljiv stil, uvjerljivost čiju je postizao izradom originalne scenografije, imajući pod kontrolom svaki segment njegova nastanka (od ideje preko produkcije do projekcije). Za života nije snimio mnogo filmova, ali je svaki od njih ostavio neizbrisivog traga u općoj kulturi te povijesti filma, o kojoj pak **Martin Scorsese**, drugi programski velikan, još uvijek drži predavanja, također i snima filmove te sudjeluje u restauraciji iznimnih filmskih djela iz čitavog svijeta. Ovaj je američki režiser na program *Art-kina* dospio autorskim ciklusom *Scorseseove srijede*, u sklopu kojeg se prikazalo sedam filmova iz raznih faza njegovog raznovrsnog, ali također prepoznatljivog opusa punog buke i bijesa nesputanih koliko i nesigurnih pojedinaca iz grotla američkog društva. Inače, Scorsese je još od djetinjstva posvećen sedmoj umjetnosti, i to isprva kao revni gledatelj, a potom i kao student filmskog odjeljenja univerziteta New York (NYU), na kojem jedno vrijeme radi kao predavač, da bi se početkom sedamdesetih godina posvetio profesionalnom snimanju filmova (uglavnom u nezavisnoj produkciji). Pažnju na sebe skrenuo je svojim trećim filmom *Ulice zla* (1973) koji sadrži dosta autobiografskih elemenata, komercijalni uspjeh ostvario je sljedećim djelom (*Alice više ne stanuje ovdje*, 1974), koji pripada žanru filma-cesta, dok je prvu važniju nagradu (Grand prix u Cannesu) dobio za film *Taksist* (1976) u kojem je dojmljivu ulogu ostvario njegov omiljeni glumac Robert de Niro. Za svoju sljedeću ulogu, onu njujorškog boksača (Jake LaMotta), u Scorseseovom sedmom igranom filmu *Razjareni bik* (1980) de Niro će dobiti Oscara, a sam režiser će na svoj prestižni kipić pričekati više od četvrt stoljeća, sve do filma *Pokojni* (2006). U međuvremenu autor se okušao u raznim žanrovima – od komedija, gangsterskih i povijesnih filmova preko trilera i krimića do *biopica* – snimivši zavidan broj zapaženih naslova koji su na različite načine privlačili interes javnosti (od festivalskih nagrada do skandala), kao i ostvarivali uspjeh kako kod publike, tako i kod kritike. Scorsese je poznat

kao vrstan režiser koji u svojim filmovima uspješno spaja elemente raznih stilova i filmskih tradicija, što svjedoči o njegovoj zanatskoj vrsnosti, ali je, također, i izvrstan poznavalac filmske povijesti, o čemu je – pored rada na sveučilištu – ostavio traga i u dokumentarnoj seriji *Century of the Cinema* koji je snimio za British Film Institute 1995. godine povodom obilježavanja stogodišnjice nastanka filma, a bio je i jedan od osnivača neprofitne organizacije *The Film Foundation* koja se bavi očuvanjem američke filmske baštine (pronalaženje i restauracija oštećenih filmova) te promocijom filmske umjetnosti i kulture putem obrazovnih radionica i programa. Na temelju ove organizacije nastao je *World Cinema Project (WCP)* koji je pothvat očuvanja filmske baštine proširio na čitav svijet. Također, valjalo bi istaknuti Scorseseov interes za glazbu koju je često i prikladno koristio u svojim filmovima, ali i snimao dokumentarne filmove o omiljenim autorima, sastavima i muzičkim pravcima; tako je nastao poznati film *The Last Waltz* (1978) o oproštajnom koncertu grupe The Band, dokumentarni filmovi o Bobu Dylanu *No Direction Home* (2005) i *Rolling Thunder Revue: A Bob Dylan Story by Martin Scorsese* (2019), *Shine a light* (2008) o bendu *The Rolling Stones*, *George Harrison* (2011) o gitaristi grupe *The Beatles*, kao i dokumentarna serija *The Blues* (2003). **Quentin Tarantino** pak nije do sad snimio niti jedan muzički dokumentarni film, ali mu se ne može osporiti efektno korištenje iste u vlastitim djelima koja su, kao i glazba sama, pravi crossover žanrova i stilova. Upravo je ovaj režiser slavu stekao na eksploataciji niza filmskih pravaca koji su bili temelj za kreiranje vlastitih djela, ali i poligon za dokazivanje svoje opsesivne strane poznavanja povijesti filma. Prije svega, praktične strane povijesti jer je svaki film dokaz pomnog proučavanja strukture odabranih klasika žanra čije je praznine autor nadopunjavao ili nadograđivao svojim omiljenim toposima: estetizacijom nasilja, dijaloškim bravurama koje su često metafilmskog sadržaja, iščašenim referencama i poigravanjem elementima pop kulture (recimo, često uključivanje ikoničkih, kulturnih glumaca pojedinog žanra u svoje filmove). Sva tri spomenuta režisera dobitnici su brojnih i najviših priznanja za svoj izniman doprinos filmu kao umjetnosti, ali i filozofiji. Žanrovskim pak klasikom *Matrix*, koji je ubrzo postao franšiza, na scenu svjetske kinematografije suvereno su stupila (ondašnja) **Braća Wachowski**, čija je karijera započela kriminalističkim trilerom u neo noir stilu (odrednice sveprisutne i u daljnjem radu), da bi se nakon spomenutog naslova temeljito posvetili dovršavanju znanstvenofantastične trilogije i, logično, razvoju adekvatne video igrice.

Kultno kino se na programu *Art-kina* nalazi od rujna 2016. godine, a sadržaj ovog projekta je prikazivanje važnih filmskih ostvarenja uz uvod filmskog stručnjaka. Naime, prije svake projekcije publiku se u obavijesnom izlaganju upućuje u osobitost filmskih elemenata, uvodi u društveno-kulturni kontekst njegovog nastanka te daju posebne zanimljivosti o režiseru, glumcima, snimanju i sl. Program se pokazao vrlo uspješnim jer svaka projekcija privuče brojnu, generacijski šaroliku publiku, koju, treba istaknuti, većinom čine mladi. Prošle je godine pokrenut i potprogram *Kultnog kina* pod nazivom *Kino klasik* koji već svojim imenom dovoljno naslućuje u kojem će se pravcu ovaj program sadržajno kretati i na koju će publiku ciljati.

Kino kustos je program s kojim se krenulo od listopada 2017. godine. Radi se o inovativnom pristupu predstavljanja filmova kao inspiracije za umjetnički, kulturni, javni rad u drugim područjima. Program je zamišljen kao suradnja s istaknutim umjetnicima (glazbenici, pisci, pjesnici, slikari, radnici u kulturi...), profesorima, medijskim radnicima, znanstvenicima, javnim ličnostima itd. koji predstavljaju njima inspirativan i za vlastito stvaralaštvo značajan film.

Ženijalni dani su manifestacija koja na program Art-kina (peti put za redom) dolazi povodom Međunarodnog dana žena (8. mart). Program se provodi u organizaciji Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača koji na velika platna nezavisnih kina diljem Hrvatske donosi filmove o snažnim ženama i izazovima koje pred njih postavlja suvremeno društvo. Prošle godine prikazana su tri filma, od kojih dva iz hrvatske produkcije: *Lada Kamenski* u režiji Sare Hribar i Marka Šantića koji problematizira položaj žena i odnose na filmskoj sceni u Hrvatskoj i *Dom Darija Pleića*, film o mladoj obitelji kojoj se sprema deložacija te islandski film *Halla ide u rat* koji je tematski posvećen ekološkoj neuralgičnoj točki: globalnom zatopljenju, a radnja prati sredovječnu učiteljicu zbornog pjevanja koja potajno vodi rat protiv lokalne industrije aluminija.

Konačno, u pogledu redovnog kino programa za djecu i mlade valja istaknuti gostovanje *Međunarodnog filmskog festivala za djecu – KinoKino* povodom kojeg su prikazana dva recentna naslova europske filmske produkcije za djecu: *Ja sam William* i *Zlogonje*. Program je realiziran u sklopu programskog pravca *EPK - Dječja kuća*.

Vezano uz projekt *Dječje kuće* bilo je i gostovanje ravnateljice Art-kina na 23. izdanju *Međunarodnog filmskog festivala* u Sofiji gdje se u sklopu koprodukcijskog sajma *Sofia Meetings* održao susret Deskova Kreativne Europe – ureda MEDIA iz Bugarske i Hrvatske pod nazivom *Europske prijestolnice kulture: Plovdiv (2019.) i Rijeka (2020.): naše filmske poveznice!* – čiji je cilj bilo spajanje dviju europskih prijestolnica kulture, ovogodišnjeg Plovdiva iz Bugarske i buduće prijestolnice Rijeke. Povezivanje spomenutih gradova zamišljeno je upravo putem filmskih poveznica, stoga su na susretu u Sofiji predstavljeni filmski projekti riječkog kina te programski pravac *Dječja kuća*.

Također vezano uz *Dječju kuću* bilo je i gostovanje Art-kina na 14. DOKUart-u – međunarodnom festivalu dokumentarnog filma u Bjelovaru, koje je održano 5. listopada u tamošnjem Kulturnom i multimedijском centru. Tom prilikom bjelovarskoj publici predstavljeni su programski pravci projekta Rijeka 2020/Europska prijestolnica kulture, a naglasak je, naravno, bio na projektu *Dječje kuće*, kao i programima za djecu i mlade koji se održavaju u Art-kinu. Uz to, posjetitelji su pogledali i promotivni spot *Rijeka – European Capital of Culture*, u režiji Dalibora Matanića, te premijeru kratkog promotivnog videa *Festivala Tobogan* za 2019. godinu, a u produkciji Pilot media.

Autokino zajednički je projekt Art-kina i udruge *Flimaktiv* koji se pred kraj ožujka, a po drugi put, održao na parkiralištu Beretich, kod bivšeg kina Teatro Fenice. Prvo prikazivanje bilo je održano u studenom 2016. godine, a film otvorenja je bio treći cjelovečernji naslov klasika sedme umjetnosti Orsona Wellesa: *Stranac* (inače, jedan od prvih filmova koji se bavi tematikom koncentracionih logora). Cilj ovog projekta je obogaćivanje kulturne ponude grada jer nudi mogućnost gledanja filmskih klasika iz automobila na za to predviđenoj lokaciji, ali omogućava i nemotoriziranom dijelu publike da uživa u projekcijama filmova na otvorenom u specifičnom ambijentu.

Kino učionica je program koji Art-kino već treću godinu radi u suradnji s Centrom za ženske studije pri Filozofskom fakultetu u Rijeci, uz podršku Grada Rijeke, Odsjeka za kulturalne studije i FFRI-a. Program se prošle godine održavao pod nazivom: *Kino učionica: Pogled (P)otpora*, a sama predavanja pružaju zanimljiv okvir za upoznavanje publike, pored filmskih, s društvenim i kulturnim pitanjima. Suradnja s obrazovnim institucijama kino

program širi prema osobama koje nisu nužno filmofili pa se ciklus ističe kao nužan uvjet edukacije u kulturi.

Partneri s kojima je Art-kino prošle godine surađivalo u izradi programa su sljedeći: Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, Europa Cinemas, Društvo hrvatskih filmskih kritičara, 2i film, Centar za ženske studije pri Filozofskom fakultetu u Rijeci, Continental film, Discovery film, Editus, Istra film, Park Circus, Restart, Udruga Pari Pikule, Udruga Ukus, Blitz, Filmbankmedia, Film-Protofilm, Restart Label, Francuska alijansa Rijeka, Hrvatski filmski savez, Radar, Veleposlanstvo Kraljevine Maroko, Zagreb Film Festival, Distune Promotion, Festival mediteranskog filma Split, Kulturni centar Beograda, Muzej grada Rijeke, Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka, VANIMA, Pa-Dora, Spiritus movens, Hrvatski audiovizualni centar, Mediji akvizicija, OŠ Nikola Tesla, OŠ Kozala, OŠ Srdoči, OŠ Ivanka Trohar Fužine, Udruga LORI, Subversive Film Festival, Arsenal Berlin, Duplicato, Hrvatsko tursko društvo Rijeka, Hulahop, Prva riječka hrvatska gimnazija, Gimnazija Andrije Mohorovičića, Savez udruga Molekula, Slovenska kinoteka, Yunus Emre Enstitüsü Zagreb, Francuski institut, Kino mreža, Manhattan Short, Motovun Film Festival, Festival 25 FPS, Filmaktiv, Goethe-Institut Kroatien, Studentski kulturni centar Sveučilišta u Rijeci – SKC, Udruga za promicanje kulture DOKUart Bjelovar, Veleposlanstvo Republike Češke u Hrvatskoj, Veleposlanstvo Republike Koreje u Republici Hrvatskoj, Istituto Luce Cinecittà), Dom mladih Rijeka, Factum, Hrvatski državni arhiv, Hrvatsko društvo filmskih kritičara, Veleposlanstvo Japana u Republici Hrvatskoj, Književni klub Booksa, Kulturtreger, Croatia film, Jugoslovenska kinoteka, KVK Liburnija Film, Minerva Pictures, Multimedijalni institut, Tamasa distribution, The Festival Agency, Cecoforma, Desk Kreativne Europe – Ured MEDIA Hrvatske...

Nakon premijernog prikazivanja novog filma Vinka Brešana *Koja je ovo država* u prosincu, povodom 10. rođendana *Art-kina*, siječanjsko prikazivanje filma obilježila je izuzetna posjećenost u regularnim terminima te onom posebnom, 10. siječnja u 18 sati, za članove Filmskog kluba 54+ čiji je broj uoči i nakon ove projekcije značajno porastao.

Na redovni program u siječnju stigli su filmovi *Hladni rat*, *Divljina*, *Glazbena ljubav*, *Djevojka*, *Marija, kraljica Škotske*, *Suspiria* uz ponovljene *Grace Jones: Bloodlight and Bami*, *Klimaks*, *Kuća koju je sagradio Jack*. Na obiteljski program došla je *Mala gospođica Dolittle*, a nastavljeno je s prikazivanjem filmova *Spider-man: Novi svijet*, *Povratak Mary Poppins*, *Orašar i četiri kraljevstva*, *Grinch* te *Ralph ruši internet: Krš i lom 2*.

Premijera novog filma kazališnog i filmskog redatelja Bobe Jelčića, obiteljske drame *Sam samcat*, održana je u srijedu, 16. siječnja u 20 sati uz gostovanje redatelja i glumca Deana Krivačića. Film prati pokušaje jednog oca da ostvari pravo na češće viđanje svoje maloljetne kćeri, a u tome mu pomažu rodbina i prijatelji. Način na koji je film snimljen – pokretna i nemirna kamera, objektivni kadrovi, nagli montažni prelazi među kadrovima i scenama – kao i improvizirani razgovori u kojima se radnja zaustavlja, a nemoć izražavanja umnaža – efektno je uklopljen u priču o izgubljenosti (ne samo) pojedinca. Film je dobitnik FEST-ove nagrade za najboljeg redatelja, a bio je nominiran i za nagradu Srce Sarajeva. Premijeri je prisustvovala brojna i generacijski šarolika publika koja se nakon projekcije uključila u razgovor s gostima.

Od 26. do 27. siječnja u *Art-kinu* se održala revija od sedam odabranih filmova drugog izdanja *History Film Festivala*, međunarodnog festivala koji organizira produkcijska tvrtka Istra film, a održava se u Rijeci i fokusiran je isključivo na povijesne dokumentarne

filmove. Prikazani su sljedeći naslovi: *Karamazovi*, *Rumble: Indijanci koji su uzdrмали svijet*, *Liga egzotičnih plesačica*, *Che Guevara, druga strana mita*, *Operacija vjenčanje*, *Dodir anđela* i *Nasljeđe*. Posljednja tri dokumentarna filma odabrana su u spomen Međunarodnog dana sjećanja na holokaust koji se obilježava 27. siječnja.

Novu sezonu *Kulturnog kina* 29. siječnja otvorio je distopijski klasik Stanleyja Kubricka: *Paklena naranča*. Prvotno osporavano zbog svoje okrutnosti, a potom visoko uvaženo zbog odvažnosti, estetske i kreativne istančanosti, Kubrickovo remek-djelo o nasilnoj budućnosti ni nakon gotovo pedeset godina prikazivanja nije smanjilo interes javnosti o čemu svjedoči i izvrsna posjećenost ove projekcije. Uvod u film dao je filmski teoretičar i sveučilišni profesor Dejan Durić.

Zadnji dan siječnja otvorio je treći ciklus predavanja u sklopu programa *Kino učionica*. Uvodni razgovor *Pogled (p)otpora* organiziran u obliku okruglog stola predstavio je ovogodišnju tematsku okosnicu Kino učionice koja istražuje rodnu odrednicu ženskog u načinima gledalačkih procesa, obuhvaćajući širi kontekst propitivanja pogleda (p)otpora. Gosti razgovora bili su Boris Ružić, Maša Drndić, Dragan Rubeša i Kristina Barišić, a razgovor je moderirala Marija Katalinić.

Dvanaesto izdanje *Filmskih mutacija: festivala nevidljivog filma* od 6. do 8. veljače u Art-kino je donijelo prvu retrospektivu katalonskog redatelja i producenta Pere Portabelle na ovim prostorima, što je posljedica sustavnog onemogućavanja da se njegovi filmovi distribuiraju i prikazuju u Francovoj Španjolskoj. Njegovi su filmovi umjetnički dokumenti revolucionarnih ideja, nastalih u razdoblju političke represije, zatvaranja i cenzure u kojem je djelovala zajednica pjesnika, performerera, kompozitora i konceptualnih umjetnika Katalonije. U svojim filmovima autor baštini naslijeđe avangardnih umjetnosti (ne nužno filmskih, nego, recimo, i književnih), što se uočava već iz uporabe filmskog jezika, voli se poigravati odnosom fikcije i ne-fikcije (njegova dva najpoznatija filma – *Vampir Cuadecuc* i *Umbracle* – snimljena su na setovima filmova o grofu Drakuli u izvedbi vampirske legende Christophera Leea), a često se služi referencama na druge autore (Buñuel, Murnau, Dreyer, Antonioni, Resnais, Welles...) putem citata ili identičnih režijskih postupaka kojima stvara nove filmske metafore i simbole. Uvod u retrospektivu 6. veljače održala je Tanja Vrvilo, umjetnička direktorica *Filmskih mutacija*, a u autorskom ciklusu prikazani su, uz dva navedena, i ostali važni Portabellini radovi: *Ne računajte na prste*, *Katalonski pjesnici*, *Miró tapiserija*, *Večera*, *Varšavski most* i *Tišina prije Bacha*. U svijetu filma Portabella je, također, poznat kao producent nekih od najradikalnijih filmova snimljenih za vrijeme Francovog režima, između ostalih i Buñuelove *Viridiane*.

Na redovnom programu tijekom veljače prikazivani su filmovi *Čovjek iz sjene*, *Miljenica*, *Obiteljske veze*, *Ne diraj!*, a i Obiteljski program dobio je tri nova naslova – *Kako izdresirati zmaja 3: Skriveni svijet*, *Lego Film 2* te *Mia i bijeli lav*.

Veljača u *Art-kinu* bila je u znaku čak dviju premijera hrvatskih filmova. Film *Mali Antonija Nuića*, pobjednik Pulskog filmskog festivala 2018. godine, premijerno je prikazan 14. veljače, a gosti su kina te večeri bili članovi filmske ekipe redatelj Antonio Nuić, novo glumačko ime Vito Dijak, producenti Boris T. Matić i Lana Matić te direktor fotografije Radislav Jovanov Gonzo.

Prva hrvatska zombi-komedija *Posljednji Srbin u Hrvatskoj* Predraga Ličine premijerno se prikazala 27. veljače, u 20 sati, u dupkom punoj dvorani *Art-kina*, a interes

javnosti za film nije opadao ni u redovnoj distribuciji tijekom ožujka. Svečanoj riječkoj premijeri prisustvovali su redatelj Predag Ličina te glumci Krešimir Mikić, Hristina Popović, Tihana Lazović i Sergej Trifunović s kojima je nakon projekcije uslijedio i kratak razgovor.

U veljači su održana i dva termina novog izdanja *Kino učionice* u prostoru *Mini Art-kina*. 11. veljače održalo se izlaganje Asje Krsmanović o najznačajnijim suvremenim filmovima jugoistočne Europe koje su režirale žene i čiji su glavni likovi ženski, a 25. veljače Violetta Moretti predstavila je temu *Od iscjeliteljice do vještice – ili odakle nam „bablje priče“*.

Prvo izdanje novog programa *Kultno kino: Kino klasik* održano je 17. veljače prikazivanjem filma *Bonnie & Clyde* američkog režisera Arthura Penna koji slovi kao jedan od prvih novoholivudskih naslova, a koji je u povijesti pop-kulture ostao upamćen kao filmski *evergreen* generacije šezdesetosmaša. Ovaj romantizirani prikaz života otpadnika od društva, gangsterskog para koji je utemeljen na životu stvarnih odmetnika, i koje su utjelovile ondašnje mladalačke zvijezde Hollywooda Faye Dunaway i Warren Beatty, u svijesti mnogobrojnih generacija ostao je izrazom pobune protiv društvenih konvencija i života u njegovim stegama jer se poklopio s elementima onodobnog duha vremena, a zbog svoje žanrovske raznolikosti (spoj gangsterskog filma i melodrame, komedije i filma ceste) te ikoničke izražajnosti nasilja (završna scena pogibije u *slow-motionu*) i erotske smjelosti film je postao senzacijom.

U redovnoj distribuciji tijekom ožujka prikazivani su filmovi: *Posljednji Srbin u Hrvatskoj*, *Zelena knjiga: Vodič kroz život*, *100 stvari*, *Voljeni*, *Stari momci* i *Mi*.

U ožujku je krenuo ciklus filmova redatelja Martina Scorsesea koji se od 13. ožujka održavao svake srijede u mjesecu pa odatle i naziv programa *Scorseseove srijede*. Legendarnog se režisera, poznatog i po svom enciklopedijskom poznavanju povijesti filma, najčešće veže uz urbane kolaže o američkim Talijanima, mafiji i nasilju te opetovanom vraćanju svom omiljenom rodnom gradu, New Yorku. Iz plodnog i tematski širokog redateljskog opusa izdvojeno je sedam filmova, a ciklus je otvorila kriminalistička drama *Dobri momci* (1990.), klasik žanra koji govori o jednoj od ključnih figura kriminalnog miljea New Yorka šezdesetih i sedamdesetih godina, gangstera Henryja Hilla. Iduće srijede, 20. ožujka, na repertoar se vratio Robert de Niro u klasiku novog američkog filma, *Taksistu* (1976.), čija originalna priča vješto dočarava osjećaj otuđenosti pojedinca u vremenu nakon završetka Vijetnamskog rata. Ožujak sa Scorseseom zatvorila je crna komedija *Idiotska noć* (1985.) o ludoj njujorškoj noći u životu paranoičnog Paula Hacketta (Griffin Dunne) koji se nikako ne uspijeva vratiti kući. Ciklus *Scorseseove srijede* nastavlja se i tijekom travnja.

S 4. *Međunarodnog filmskog festivala za djecu – KinoKino* u organizaciji *Zagreb Film Festivala* u *Art-kino* su stigla dva nova naslova za mlade gledatelje. Dinamična i simpatična komedija o dječaku koji mora pronaći vlastito mjesto u svijetu bez pomoći odraslih, *Ja sam William*, na programu je bila 16. ožujka, a dan kasnije prikazao se višestruko nagrađivani srpski dječji film *Zlogonje*. Obiteljski program u ožujku bio je bogatiji za tri dodatna naslova za djecu i mlade: domaću fantastičnu avanturu *Moj dida je pao s Marsa*, nagrađivani japanski animirani film *Mirai* i novu igranu avanturu popularnog slona *Dumbo* u režiji Tima Burtona.

U sklopu *Dana frankofonije* od 18. do 20. ožujka prikazali su se nagrađivani francuski dokumentarni film *Biti i imati*, zatim francuski igrani film *Veliki umovi* te, naposljetku, marokanska drama *Hayat*.

Krajem mjeseca, 30. ožujka održano je drugo izdanje *Autokina* u sklopu kojeg je, pred posve ispunjenim parkiralištem Beretich, prikazan *coming-of-age* klasik, *Američki grafiti* (1973) u režiji Georgea Lucasa. Autokino je organizirano u suradnji s udrugom *Filmaktiv*. Program je izazvao veliki interes javnosti i medija.

Dva nova izdanja *Kino učionice* u prostoru *Mini Art-kina* svoje su termine imali i u ožujku: 11. ožujka održalo se izlaganje *Wanda* Sanje Bojanić i Brigitte Miloš, a 25. ožujka Adriane Zaharijević.

Mjesec travanj započeo je s redovnim programom prikazivanjem filmova *Nasljednice* i *Ne ostavi traga*, koji je treći dugometražni igrani film riječkoj publici dobro poznate američke redateljice Debre Granik, a nastavljen naslovima *Dumbo* Tima Burtona, *Izvjestaji o Sari i Saleemu*, *Na plaži Chesil* te *Stanio i Olio*.

U četvrtom se mjesecu nastavio ciklus filmova *Scorseseove srijede* prikazivanjem 03. travnja naslova *Doba nevinosti*, romantične drame nastale prema romanu američke književnice Edith Wharton – prva žena koja je dobila Pulitzerovu nagradu za književnost – koji prikazuje svijet njujorške aristokracije smješten u 70-te godine 19. stoljeća i koji je za brižljivu rekonstrukciju tog razdoblja dobio Oscara za kostimografiju. Ciklus je nastavljen 10. travnja projekcijom filma *Pokojni*, kriminalističke drame s Leonardom di Capriom u glavnoj ulozi koja je autoru donijela prvog Oscara za najbolji film (kao i redatelja, scenarija i montaže), a na kojeg je čekao više od trideset godina. Sljedeće djelo, *Ulice zla*, prikazan 17. travnja, ujedno je njegov prvi gangsterski film – žanr u kojem će Scorsese ostvariti nekoliko upečatljivih, ako već ne i kanonskih, naslova – smješten u 70-te godine jednog talijanskog kvarta u New Yorku, također, film s kojim je svoju dugogodišnju suradnju s ovim autorom započeo Robert de Niro. Ciklus je 24. travnja zatvoren s filmom *Razjareni bik*, biografskom dramom o jednom američkom boksaču talijanskog podrijetla za čiju je interpretaciju de Niro osvojio svoj prvi Oscar (kao i Zlatni globus) za najbolju mušku ulogu.

U travnju je održan i novi program *Kultnog kina* u sklopu kojeg je prikazano još jedno, ovaj put znanstvenofantastično, remek-djelo Stanley Kubricka: *2001: Odiseja u svemiru*. Prije projekcije samog filma, u *Mini Art-kinu* je za sve zainteresirane održano predavanje *Uvod u Odiseju* za koje je bio zadužen filmolog Miroslav Tatić. Film je privukao brojnu, mahom mlađu publiku i još jednom uspješno dokazao da filmski perfekcionizam ne podrazumijeva hermetičnost i ekskluzivnost, već uvjerljivost i spektakularnost kada se njime pozabave ljudi sposobni mijenjati žanrovske klišeje i nelogičnosti u filmsku sliku koja probija granice *filmski mogućeg*, a priču iz miljea stereotipnosti uzdignuti na razinu filozofske parabole.

09. travnja, u suradnji *Art-kina* s Muzejom grada Rijeke i Kulturnim centrom Beograd, održan je program *Grad i građani* u sklopu kojeg su prikazani animirani filmovi mlađih srpskih autora, kao i jedan dugometražni dokumentarni film autorice Mile Turajlić. Animirani filmovi Ane Nedeljković (*Rabittland* i *Neputovanja*) prikazani su uz prisustvo autorice, a s njom je nakon projekcije obavljen i kraći razgovor u kojem se ova animatorica dotaknula pitanja složenosti procesa nastanka svojih filmova; poslije toga su prikazana još

dva kratka filma: *Muzičke traume* te *Muzikalni dnevnik 5* autora Miloša Tomića. Drugi dio večeri bio je posvećen dokumentarcu *Druga strana svega* Mile Turajlić u kojem se autorica pozabavila portretnim prikazom svoje majke Srbijanke Turajlić, znansvenice i političke aktivistkinje koja je odigrala važnu ulogu u organiziranju antimiloševićevskih prosvjeda tijekom devedesetih godina. Nakon projekcije publika je imala priliku sudjelovati u razgovoru s autoricom, koji je moderirao filmski kritičar Dragan Rubeša.

Film *Ljetnikovac* autora Damira Čučića (*Pismo čači, Rakijaški dnevnik...*) svoju je premijeru imao 11. travnja, a projekciji su prisustvovali redatelj i glavni glumac, Vojin Perić, koji je slijepa osoba te osnivač i voditelj Kazališta slijepih i slabovidnih *Novi život*. Nakon projekcije autor i glumac su iskustva ove neobične suradnje podijelili s riječkom publikom koja se s njima nastavila družiti i u neformalnom razgovoru. Film pripada tzv. *slow cinema* žanru kojeg odlikuje spori protok filmskog vremena i ograničeni prostor, jednostavna mizanscena u koju se, vrlo često, ne intervenira dodatnom scenografijom, bazična radnja i dugi, kontemplativni kadrovi.

Idućeg dana, u sklopu šestog izdanja *Impulse festivala* i u suradnji s organizacijom Distune Promotion, premijerno je prikazan dokumentarni film američkog režisera, pisca i novinara Matta Tyrnauera *Studio 54* o glasovitom njujorškom klubu na čijem su se rasplesanom podiju ispisale nepregledne stranice glazbene i šire pop-kulturne povijesti, i koje je bilo epicentar hedonizma sedamdesetih – mjesto koje je ne samo redefiniralo pojam noćni klub, nego je na kraju simboliziralo čitavu *disco* eru.

13. travnja prikazan je omnibus *Duboki rezovi* koji je sastavljen od tri kratke filmske priče koje su pak nastale prema predlošcima triju književnih djela (autori kojih su Olja Savičević Ivančević, Ksenija Kušec i Roman Simić). Ovaj je filmski triptih studija nasilja koja u fokus stavlja tri disfunkcionalne obitelji: u prvom se segmentu, *Trešnje* Dubravke Turić, premijerno prikazanog u Cannesu, prikazuje tragična priča o odrastanju u dalmatinskom zaleđu, kraju opterećenom tradicionalizmom; u drugom, *Smrt bijela kost* Filipa Mojzeša, drami s elementima horora, radi se o bezazlenoj dječjoj igri koja iznenada preraste u dramatičnu situaciju; dok se u dijelu *Predmeti koji tonu* Filipa Peruzovića upoznajemo s brižnim ocem koji sumnja da njegovu, već odraslu kćer, zlostavlja suprug.

U utorak, 16. travnja, na programu je bila još jedna suradnja, u ovom slučaju s Muzejom moderne i suvremene umjetnosti iz Rijeke. Naime, u sklopu MMSU-ove izložbe *nikada do sada viđen rad neviđenog umjetnika* u Art-kinu su, pod nazivom *Wow wow i ready-made – filmski program uz izložbu 'nikada do sada viđen rad'* Gorana Trbuljaka prikazana dva kratka i jedan dugometražni film na kojima je spomenuti autor radio kao snimatelj ili kao režiser. Prvi je na repertoaru bio cjelovečernji film *Izgubljeni zavičaj* Ante Babaje, a potom su prikazani Trbuljakovi kratki filmovi *L.E.F.* i *3+3=7*.

Nova dva izdanja *Kino učionice* svoje su termine imali 8. i 23. travnja. Na prvom predavanju pod nazivom *Pina Bausch* sudjelovale su studentice i studenti glume i medija s APURI-ja: Ena Jagec, Ivona Bulešić, Ivan Raffaelli, Petar Baljak, Aleksandar Filo, Toni Kukuljica i Klara Modrić, a tema je bila korištenje tijela, mimike i društvenog stava ove svjetski poznate plesačice, koreografkinje i pedagoginje kao jasne i angažirane geste otpora. Drugo predavanje naziva *Kratki dokumentarni film* vodila je Ivana Todorović, poznata srpska producentica i dokumentaristica, a tematski je bilo vezano uz socijalno angažirani film i njegov utjecaj na aktualne probleme pojedinaca u društvu.

S proljetnim školskim praznicima u Art-kinu počinje program *Praznici u kinu* koji je prošle godine trajao u razdoblju od 18. do 26. travnja. Na programu su se našli animirani filmovi *Dumbo* Tima Burtona, *Mirai* japanskog animatora Mamoru Hosode i *Hrabri mališan 2* Hélène Giraud te prvi hrvatski znanstvenofantastični igrani film za djecu *Moj dida je pao s Marsa* redateljskog tima Dražena Žarkovića i Marine Andree Škop (inače poznate po svom producentskom radu), koji je nastao u koprodukciji sa šest europskih zemalja, čija glavna junakinja djevojčica Una pokušava spasiti svoga otetog djeda uz pomoć jednog simpatičnog robota. Film je prošle godine dobio dvije nagrade na Pulskom filmskom festivalu: Zlatnu arenu za kameru i za vizualne efekte.

Oscarom nagrađeni *tour de force* dokumentarni film *Free solo* redateljskog dvojca Jimmy Chin i Elisabeth Chai Vasarhelyi na repertoaru se našao pri kraju samog mjeseca, a njime su na svoje došli ljubitelji i aktivni sudionici ekstremnih sportova, u ovom slučaju alpinizma bez osiguravajuće opreme. Film prati penjalački poduhvat poznatog svjetskog alpiniste Alexa Honnolda po 3000 metara visokoj litici El Capitan u kalifornijskom Nacionalnom parku Yosemite.

Program *Ususret Toboganu* travanjska je najava za srpanjski festival *Tobogan* koji se održava u sklopu programskog pravca *Dječja kuća*, jednog od projekata *Rijeka 2020 – EPK*. Tijekom vikenda 27. i 28. travnja prikazana su dva europska filma za djecu: *Pat i Mat na filmu*, čiji su protagonisti poznati majstorski dvojac iz –nekad, ali i sad – vrlo popularne čehoslovačke animirane serije *A je to!* te francuski film *Mia i bijeli lav*.

Početak petog mjeseca, 4. i 5. svibnja, na programu se našla filmska manifestacija *Dani smijeha* koju Art-kino organizira u suradnji s Kino mrežom i HAVC-om, a koja se održava početkom svibnja u nezavisnim kinima diljem Hrvatske. Prošle su se godine, povodom 130-te godišnjice rođenja *Charleya Chaplina*, prikazala tri srednjometražna i jedan dugometražni film: *Imigrant* (1917), najcjenjeniji Chaplinov kratkometražni film koji je označio autorski pomak od žanra slapstick komedije prema društvenoj kritici, *Pasji život* (1918) koji prati Skitnicu i njegovog psa kroz niz situacija u očajničkoj potrazi za hranom i *Dokoličar* (1921) u kojem Chaplin ismijava bogatu klasu i njezin dekadentni stil života te *Mališan* (1921), prvi Chaplinov dugometražni igrani film koji je režirao, producirao, napisao scenarij, skladao glazbu i odigrao glavnu ulogu, a danas se smatra najslavnijim filmom iz ere nijemoga filma.

Kultno kino: Kino klasik svoj je termin imalo 8. svibnja, a ovaj se put prikazivao klasik film-noira, ali i svjetskog filma: melodrama *Casablanca* (1942), jedan od najpopularnijih filmova uopće, što je mogao zahvaliti spretno ispričanoj i snimljenoj priči o dvoje bivših pariških ljubavnika (*Humphrey Bogart* i *Ingrid Bergman*) koji i dalje gaje osjećaje jedno za drugo, no ovaj put u odnos je upletena priča Drugog svjetskog rata s vrlo konkretnim problemima bijega pred neprijateljem, dobivanjem lažnih putnih isprava, spletki koje igraju šefovi policije i vojske s korumpiranim ili ciničnim pojedincima, a radnja je pritom smještena u kozmopolitski, pomalo dekadentni ambijent jednog bara na egzotičnoj lokaciji Magreba.

Svibanjski *Kino kustos* bio je poznati radio-glas i TV voditelj Robert Ferlin, a film koji je odabrao biografska je drama *Dobro jutro, Vijetname* s *Robinom Williamsom* u ulozi (komičnog) radijskog voditelja koji je poslan u Vijetnam kako bi u živote vojnika unio malo radosti i smijeha. Sloboda koju si u svom eteru dopušta nije po volji nadređenih. Film je temeljen na stvarnom iskustvu jednog radijskog voditelja u Vijetnamu, a Williams je za

svoju interpretaciju osvojio Zlatni globus i nominaciju za Oscara. Termin za *Kino kustosa* bio je 28. svibnja.

Kino učionica je i u ovom mjesecu imala dva zakazana termina: 6. svibnja u prostorima Mini Art-kina svoje izlaganje je održala filmska kritičarka i prevoditeljica Mima Simić pod nazivom *Što redateljice žele?* u kojem se osvrnula na stilske i tematske preokupacije filmova četiriju autorica u tom izrazito muškom svijetu filma i koji se sve pomaci događaju prilikom uvođenja novog diskursa u onaj već postojeći; 20. svibnja pak održano je predavanje naslovljeno *Čuvarice patrijarhata: žensko nasilje nad ženama u TV serijama* koje je održala Jelena Svilar, televizijska i filmska scenaristica te kritičarka i novinarka.

11. svibnja u Art-kinu prikazan je dokumentarni film *Lautari* redatelja Rasima Karalića, a uz samog autora projekcije je prisustvovalo i troje protagonista ove etnografske studije jedne gorskokotarske obitelji.

Od 15. do 18. svibnja u kinu je i prošle godine, u sklopu programa *Filmski festivali u gostima*, održana retrospektiva filmova sa *Subversive Film Festivala* koji je prošle godine bio posvećen početkom godine preminuloj francuskoj redateljici Agnès Varda. Ciklus je nazvan *Subverzivna Varda*, a prikazana su tri dugometražna (*Cléo od 5 do 7*, *Jedna pjeva, druga ne* te *Bez krova i zakona*) i dva kratkometražna filma (*Zaručnici s MacDonalldova mosta* i *Žene odgovaraju: Naša tijela, naša seksualnost*). Inače, uz ime ove autorice i njen ulazak u sineastički svijet vežu se dvije zanimljivosti: jedna je činjenica da je svoj prvi film (*La pointe courte*, 1954) snimila bez ikakvog predznanja o filmu, temeljeći ga na svom fotografskom i književnom iskustvu, dok je druga, razumljivo, interesantnija jer se upravo taj projekt danas smatra pretečom francuskog novog vala. (Poznati je francuski filmski povjesničar i kritičar, George Sadoul, povodom toga rekao kako je to *prvi pravi film novog vala*). Razlozi za to su snimanje na izvornim lokacijama, vlastiti scenarij, autorska kontrola nad režijom, kao i uporaba naturščika, što su sve značajke novovalovskog stila. Također, nije nevažna ni informacija kako je montažer autoričina prvijenca bio Alain Resnais, također svjetski poznati redatelj – koji ju je, nakon ovog filma, uveo u svijet pokretnih slika, inzistirajući na tomu da prati program pariške kinoteke, posjećuje kina te odlazi na premijere filmova drugih autor. Isto tako, u svijetu filma i filmske kritike ova autorica ostat će poznata i po pojmu *cinécriture* (pisanje filmom) kojim je opisivala težnju za stvaranjem osobnog filmskog jezika, ali i autoriziranja čitavog procesa nastanka filma od inicijalne ideje za scenarij preko knjige snimanja do odabiranja glumaca, pokreta kamere, ritma itd. Za razliku od svojih novovalnih kolega, Varda se prije snimanja svog prvijenca nije bavila filmom, već drugim vidovima umjetnosti (studirala je psihologiju i književnost na Sorbonni, kao i fotografiju na École nationale supérieure Louis-Lumière), dok joj je prvi profesionalni angažman bio rad u formi kazališne, potom i novinarske fotografije, što je svakako utjecalo na strukturnu organizaciju njezinih filmova; česta pak vizualna igra, koja je slikovno opredmećenje tipično jezične forme metafore, svoje izvorište pronalazi u bogatoj tradiciji francuske (i svjetske) avangardne umjetnosti, isto kao i višeznačno poigravanje s naslovima svojih filmova (*Mur Murs*, *Daguerréotypes*, *Documenteur...*). Ova težnja za mekoćom i propusnošću granica među umjetnostima i medijima, ali i društveni angažman te opredijeljenost za lijeve političke ideje odredili su je u svijetu filma kao pripadnicu neformalne grupe autora nazvane *Lijeva obala* (*Rive Gauche*), kojoj su pripadali i redatelji Alain Resnais, Chris Marker, Marguerite Duras te Alain-Robbe Grillet pored ostalih. Ostatak festivalskog programa bio je posvećen filmovima koji aktivno propituju

(*Melankolična djevojka*) i upliću se (*Što ćeš učiniti kada je svijet u plamenu?*) u stvarnost koju istražuju ili je neuvijeno, na stilski intrigantan način, prikazuju (*Liz & Ray*).

Prva premijera u svibnju, održana 21. 5., bio je srednjometražni film riječkog autora Bernardina Modrića *Kula smrti* s tematikom iz Domovinskog rata. Premijeri filma prisustvovao je redatelj uz članove filmske ekipe i glavne protagoniste.

22. svibnja premijerno je prikazan program *Sci-Fi Geographies* koji je tom prigodom ugostio pet eksperimentalnih (pseudo)znanstveno-fantastičnih filmova kratkog i srednjeg metra u režiji pet redateljica s dvaju kontinenta (američkog i europskog). Izbor je napravila američka redateljica, kustosica i predavačica Shanna Maurizi – i sama autorica jednog od filmova, koji je jednim dijelom snimljen na području Rijeke. Po završetku projekcije, autorica je objasnila zašto je napravila baš ovaj odabir. Prikazani su sljedeći filmovi: *Planine* (Hrvoslava Brkušić), *Pizzly bear* (Cecelia Condit), *Observando el cielo* (Jeanne Liotta), *Silica* (Pia Borg) i *Sunken treasure* (Shanna Maurizi).

26. svibnja u *Art-kinu* premijerno je prikazan dokumentarni filmski esej sirijskog režisera Ziada Kalthouma *Okus cementa* koji je autor snimao dvije godine u Bejrutu, a u fokusu ima obespravljene sirijske radnike-izbjeglice. Riječkoj premijeri prisustvovao je i autor filma, dok je razgovor s njim vodio hrvatski promotor domaćeg i svjetskog dokumentarnog filma Oliver Sertić.

27. svibnja svoju je premijeru u kinu imao film *Ikea for Yu*, dokumentarni prvijenac autorica Marije Ratković Vidaković i Dinke Radonić. Projekciji su prisustvovala obje autorice, dio obitelji Ratković, koja je u filmu protagonist, i dugogodišnja producentica Vera Robić-Škarica. Razgovor koji je uslijedio nakon projekcije moderirala je Marija Katalinić.

U suradnji s riječkom udrugom LORI, a u sklopu 3. *Festivala Smoqua*, programa u sklopu projekta Europska prijestolnice kulture, u *Art-kinu* je 25. svibnja prikazan film *Sidney & prijatelji* škotskog redatelja i montažera Tristana Aitchisona.

Na redovnom programu kina u svibnju su prikazani filmovi *Bez naslova*, *Euforija*, *Styx*, *Faca s plaže*, *Arktik* i *Aladin*.

Mjesec lipanj započeo je filmovima s redovnog programa, naslovima *Na putu* i *Ne zanima me ako u povijesti ostanemo zapisani kao barbari*, a nastavio se filmovima *Tajni život kućnih ljubimaca 2*, *Lice* i *Priča o igračkama 4*. Od navedenih filmova trebalo bi izdvojiti onaj s najdužim nazivom koji je snimio rumunjski redatelj Radu Jude, a razlog za to nije činjenica da su njegovi prijašnji radovi (*Najsretnija djevojka na svijetu*, *Svi u našoj obitelji* i *Aferim!*) prikazivani u kinu, već da se radi o jednom od žanrovski najraznovrsnijih europskih autora koji u različitim vremenskim razdobljima na zanimljiv, intrigantan način propituje teme kojima su današnja – ne samo istočnoeuropska – društva itekako opterećena. Dok je u filmu *Aferim!* autor korijen nacionalizma tražio u 19. stoljeću, a u *Najsretnijoj djevojci* konzumerističku tragikomičnost prikazao u suvremenosti, filmom *Ne zanima me ako u povijesti ostanemo zapisani kao barbari* autor se odlučio na inscenaciju prošlosti u sadašnjosti dotaknuvši se vrlo aktualne europske teme povijesnog revizionizma.

4. lipnja u *Art-kinu* održana je premijera filma *Teret* režisera Ognjena Glavonića koji je igrana verzija onoga što je autor obradio u dokumentarnom filmu *Dubina dva*. Samoju

projekciji prisustvovao je Leon Lučev, glavni glumac u filmu, koji je tom prilikom, također premijerno, predstavio svoj kratki prvijenac *Malo se sjećam tog dana*, a koji je autobiografski prikaz rođendanskog suočavanja sa smrću bliske osobe.

Autorski ciklus *Dušan Makavejev: Retrospektiva*, koji se sproveo u djelo u suradnji sa Slovenskom kinotekom i Institutom za film Arsenal Berlin, održao se u terminu od 6. do 8. lipnja. Povod je, naime, bio postuman jer je početkom prošle godine redatelj preminuo, a *Art-kino* se retrospektivom htjelo prisjetiti djela ovog, možda i najsubverzivnijeg, jugoslavenskog filmaša. Prikazana su tri autorska i jedan suradnički film, a uvodnu riječ u opus redatelja dao je filmski kritičar Dragan Rubeša. Prvog dana prikazani su filmovi *Nedostaje mi Sonia Henie* i *WR: Misterije organizma*, drugog dana *ready-made* dokumentarac *Nevinost bez zaštite*, a pregled opusa zatvorila je politička farsa *Manifesto*. Ako bi se htjelo još malo dublje ući u povijest filma, onda bi se o ovom autoru svakako trebalo reći da se njegovo ime vezuje uz razdoblje jugoslavenskog novog filma, poznatijeg pod etiketom *crni talas*, a njegovi filmovi uz onu tradiciju umjetničkog djelovanja koja je izbjegavala konvencionalna izražajna sredstva uobičajena u klasičnim strukturama što po svojoj naravi uglavnom služe reproduciranju vladajućih ideoloških narativa. Makavejev je stoga pribjegavao novim filmskim izražajnim sredstvima koji su se manifestirali u radikalnoj promjeni formalnog i sadržajnog plana, kako vizualno tako i izražajno.

Deveti po redu *Ciklus turskog filma* održavao se od 10. do 14. lipnja, a prikazano je pet filmova iz suvremene produkcije te zemlje od kojih bi svakako trebalo izdvojiti egzistencijalističku dramu *Stablo divlje kruške* Nuriya Bilge Ceylana koji je osvojio Zlatnu palmu na prošlogodišnjem festivalu u Cannesu, a nastao je prema priči A. P. Čehova; film je, između ostalog, filozofska meditacija sagledana kroz oči jednog skeptičnog i sarkastičnog pisca opterećenog provincijskim načinom života. Program je otvoren kriminalističkom dramom *Sezona lova*. Na programu su se našli i sljedeći filmovi: nagrađivana drama *Hladnoća kalendara* te dva filma koji dramu spajaju s elementima komedije, *Serijska kuharica* i *61 dan*. Ciklus turskog filma *Art-kino* provodi u suradnji s Hrvatsko-turskim društvom Rijeka, Institutom Yunus Emre i Veleposlanstvom Republike Turske u Zagrebu.

Ljetno Art-kino svoju je ovogodišnju sezonu otvorilo 13. lipnja premijernim prikazivanjem animiranog filma *Ruben Brandt: Kolekcionar* Milorada Krstića kojim je, ujedno, otvoreno i riječko gostovanje 29. *Svjetskog festivala animiranog filma – Animafest*, a koji je ovogodišnji dobitnik Grand Prixa za najbolji dugometražni film. Sasvim zaslužno jer je film uspio spoj vizualnosti, koja u sebi miješa stilove gotovo čitave moderne europske i svjetske umjetnosti, s pričom koja žanrovski varira od akcijske drame i psihološkog trilera do avanturističkog filma i nadrealističke komedije; film je također znakovit jer se u njemu nalaze i mnoge reference i citati iz povijesti hrvatske umjetnosti (naivno slikarstvo, Zenit, Miroslav Krleža itd.). Program su činila dva dugometražna i tri kratkometražna programa. Nakon premijere uslijedio je kratkometražni program prošlogodišnjih dobitnika EAA (European animation awards) nagradā, i to u četiri kategorije: najbolji studentski film, najbolja režija, dizajn likova i namjenski film. Potom su u sklopu posebnog programa *Umjetnost i animacija* prikazani filmovi koji su izravno inspirirani pojedinim umjetnicima, stilovima ili klasičnom umjetnošću te, kao posljednji u nizu, obiteljski program *Životinjsko carstvo Film Bildera* koji se sastojao od trinaest kratkih filmova. Festival je zatvorio film španjolskog animatora Salvadora Simóa *Buñuel u labirintu kornjača* koji se pozabavio okolnostima kontroverznog nastanka Buñuelovog

dokumentarnog filma *Zemlja bez kruha (Las Hurdes)* koji je autor snimao u zabitima tadašnje najsiriomašnije španjolske pokrajine Extremadure.

Kino kustos lipnja mjeseca (18. 6.) bio je nagrađivani riječki novinar i urednik Branko Mijić koji je za publiku odabrao stilistički *remake* klasika filmskog horora *Nosferatu* F. W. Murnaua, u režiji drugog velikana njemačkog i svjetskog filma Wenera Herzoga pod naslovom *Nosferatu: Fantom noći* s vrsnom glumačkom postavom koju su činili Isabelle Adjani, Klaus Kinski i Bruno Ganz te francuski pisac i slikar Roland Topor (također značajan autor iz svijeta filma). Za razliku od originala koji je svoju efektivnost gradio na grotesknoj pojavi grofa Dracule i ekspresionistički upečatljivim poigravanjem svjetlom, Wernerov film se formirao na realističnijem prikazu radnje ali nije nastojao da se ona udalji od originala (Herzog je često izjavljivao kako je *Nosferatu* najbolje filmsko djelo koje je stvoreno u Njemačkoj), već je prizorima udahnjivao novi vizualni identitet, nastojeći ikoničke scene snimiti što vjernije onim Murnauovim, odajući mu na taj način valjano priznanje.

U sklopu ljetnog izdanja *Art-kina* 19. lipnja započeo je program *Najbolji od najboljih* koji na svom repertoaru ima najgledanije i najtraženije filmove iz redovnog programa koji su se prikazivali u sezoni 2018/2019. Program je trajao do 30. lipnja a prikazano je devet naslova: *Koja je ovo država*, *Posljednji Srbin u Hrvatskoj* i *Srbenka* kao filmovi iz domaće produkcije te *Hladni rat*, *Dogman*, *Obiteljske veze*, *Miljenica*, *Kuća koju je sagradio Jack* i *Mi* iz europske i svjetske produkcije.

U ljetni filmski program mjeseca srpnja krenulo se kinotečnim ciklusom pod nazivom *Distopijske srijede* u sklopu kojeg su se kroz čitav mjesec – dakle, svake srijede – prikazala četiri klasika iz ovog podžanra znanstveno-fantastičnog filma: *Zeleni Soylent* Richarda Fleischlera (03. 7.), *Brazil* Terryja Gilliama (10. 7.), *Gattaca* Andrewa Niccola (17. 7.) i *Specijalni izvještaj* Stevena Spielberga (24. 7.) Filmovi su nastali u različitim desetljećima, svaki od njih se bavi različitim katastrofičkim temama (stalni porast broja stanovnika, zagađenost, genetski i bio-inženjering, hiperbirokratiziranost društva, nadzor i kontrola pojedinca itd.), koje sve više korespondiraju s problemima današnjice, i svaki je u narednim godinama stekao različit status među poklonicima SF-a. Dobar odaziv gledatelja potvrđuje kako ovaj žanr ne gubi na svojoj zanimljivosti jer iznova, uz onu staru, privlači i novu publiku.

Od 12. do 14. srpnja u sklopu putujućeg programa Kino Mediteran na platnu Ljetnog kina trajalo je prikazivanje triju filmova iz zemalja Sredozemlja koje Art-kino organizira u suradnji s Festivalom mediteranskog filma Split. Na repertoaru su se našli po jedan grčki (*Čudo Sargaškog mora*), španjolski (*Vlast*) i talijanski (*Sitne ribe*) naslov. Film *Vlast* redatelja Rodriga Sorogoyena, koji se tematski pozabavio korumpiranim naličjem političkoga svijeta, prošle je godine predložen za nagradu LUX Prize koju dodjeljuje Europski parlament.

Na redovnom programu srpnja mjeseca prikazani su sljedeći filmovi: *Anna*, *Priča o igračkama 4*, *Ljeto 1993.*, *Yesterday*, *Električni orgazam za ljude budućnosti*, *Festival straha* i *Free solo*.

Sezona 2018/2019. prošle se godine završila 27. srpnja projekcijom filma *Festival straha* koji je igrao na programu Ljetnog Art-kina.

Sezonu 2019/2020. Art-kino je započelo 13. rujna premijerom ovogodišnjeg slavljenika Pulskog filmskog festivala – Velika zlatna arena za najbolji film, Zlatna arena za režiju, za glazbu i za montažu te Zlatna vrata Pule i Nagrada FEDEORA za najbolji hrvatski

dugometražni film – djelom redateljice Dane Budisavljević: *Dnevnik Diane Budisavljević*. Treba istaknuti kako je ovaj film svoju hrvatsku kinodistribuciju započeo upravo u Rijeci. Film se, inače, prikazuje u sklopu programskog pravca *Doba moći* koji je dio programa *Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture*. Veliki interes publike za ovaj naslov zasigurno je utjecaj više faktora, ali svakako je ohrabrujuća činjenica da je nimalo lagodna tema filma polučila takav uspjeh. Samojoj premijeri prisustvovali su redateljica, glumci Alma Prica, Urša Raukar i Vili Matula te jedan od svjedoka, odnosno preživjele djece, Živko Zelenbrz. Drugog dana (14. 9.) održane su dvije projekcije, s tim izuzetkom da je prva bila u 10.00 sati, a nakon prikazivanja filma uslijedilo je druženje s redateljicom Danom Budisavljević u sklopu programa Kava s autoricom, koju je vodio profesor Filozofskog fakulteta u Rijeci Nebojša Zelič.

Program se nastavio ciklusom 5. *Rendez-vous au cinéma* koji se odvija u suradnji s HAVC-om, Kino mrežom i Francuskim institutom. Na repertoaru se je našlo pet filmova iz francuske produkcije, a prikazana su tri igrana, jedan dokumentarni te jedan animirani film. Pored suvremene produkcije, na programu su se našla i dva filma klasika francusko-američke kinematografije Louisa Mallea: *Lift za gubilište* i *Zazie u metrou*. Prvi naslov, koji je, ujedno, i njegov prvi samostalno režirani film, zasigurno je najpoznatije djelo autora koje je nastalo na samom početku francuskog novog vala (godinu prije Godardovog *Do posljednjeg daha*), mada se film ne vezuje uza tu odrednicu, a svoju je popularnost steklo zahvaljujući invencijama unutar, inače, okoštalog žanra francuskog kriminalističkog filma kasnih pedesetih godina, kao i glumačkom otkriću – po čemu je Malle bio poznat – Jeanne Moreau, buduće filmske dive, te izvrsnoj muzici u izvedbi jazz-fusion legende Milesa Davisa. *Zazie u metrou* također je radikalni pristup filmskoj formi jer se radi o, kako je to Petar Krelja u *Filmskoj enciklopediji* opisao, *transpoziciji verbalnog humora u humor filmskih slika* (film je nastao prema istomienu romanu koji je privukao pažnju francuske, kasnije i europske, javnosti, a njegovom piscu, Raymond Queneauu, donio slavu). Louis Malle je isprva bio poznat po svojoj suradnji s legendom svjetske oceanografije J.-Y. Cousteauom (dokumentarni film *Svijet tišine*), potom s redateljem R. Bressonom (*Osuđenik na smrt je pobjegao*), da bi svojim redateljskim radom nastavio intrigirati javnost vrlo često provokativnim oblikovanjem tematskih konstanti svoga rada. Imao je i zapaženu američku filmsku karijeru, što je vrlo rijetko polazilo za rukom autorima iz te kolijevke sedme umjetnosti.

Kultno kino svoj je termin u rujnu mjesecu (20. 9.) namijenilo poslastici za sve fanove Quentina Tarantina filmom *Pakleni šund*. Ova crnohumorna gangsterska groteska drugi je naslov u karijeri redatelja, scenarista i producenta koji je ovim filmom doslovno obrnuo naglavačke holivudsku produkciju jer su njegovi značajniji redatelji, ali i oni iz svijeta nezavisnog filma, prihvatili dijelove stila zahvaljujući kojima je Tarantino stekao svjetsku slavu: obilje vizualnog nasilja praćeno dinamično režiranim sekvencama, dijalozima temeljeni na parodijskim i humornim situacijama, korištenje i poigravanje elementima pop-kulture, postmodernistička referencijalnost. Zahvaljujući ovom filmu, svoju su izbljedjelu filmsku karijeru obnovili i postali jedni od najtraženijih glumaca John Travolta i Bruce Willis, dok su Samuel L. Jackson i Uma Thurman zahvaljujući dojmljivim glumačkim ostvarenjima te nominacijama za Oscara ušli u klub glumačkih zvijezda. Također, način oblikovanja filmske priče putem retrospekcija u kojima se otkrivaju veze među likovima, kao i ispreplitanje više narativnih linija postao je uobičajeni postupak i zaštitni znak kriminalističkog žanra devedesetih, ali i svih onih filmova koji su težili modernom filmskom izričaju. Zasigurno najgledaniji film u VHS izdanju zadnje dekade 20. stoljeća dobitnik je nagrade Zlatna palma u Cannesu, dok je od sedam nominacija za Oscara dobio onaj u kategoriji najboljeg

scenarija. Uvod u filmski i društveno-kulturni značaj ovog filma dao je filmski kritičar i sveučilišni profesor Dejan Durić, a još jedna odlična posjećenost, u kojoj je dominirala mlađa publika, potvrdila je kako za ovaj program postoji veliki interes.

Inače, u redovnoj distribuciji na programu Art-kina našao se i novi Tarantinov film: *Bilo jednom... u Hollywoodu*, koji je autora vratio u žižu kritičko-publičkog interesa već zbog samog izbora događaja – Charles Manson & The Family vs. Sharon Tate – od kojeg je prošlo točno pedeset godina. Ne manji interes izazvala je i glavna glumačka postava koju čine: Leonardo DiCaprio i Brad Pitt.

Motovun u Rijeci prvi je ovogodišnji gostujući festival na programu kina (21. i 22. rujan) u sklopu kojeg su se u suradnji s Motovunskim filmskim festivalom prikazala dva ovogodišnja dobitnika glavnih nagrada: *Bijeli, bijeli dan* (Propeler Motovuna), islandskog režisera Hlynura Pálmasona i *Nikad više luzerica* (Nagrada publike), slovenske redateljice Urše Menart.

Sljedeći dugogodišnji festival koji se nalazi na programu Art-kina i s kojim Kino uspješno surađuje jest *Manhattan Short Film Festival*, prvi globalni filmski festival, a održao se u dvama terminima: 28. i 29. rujna. U sklopu njega prikazalo se deset kratkometražnih naslova (The Final Ten) iz sedam zemalja, a publika iz čitavog svijeta po 22. put je imala priliku glasati za svoga favorita, što je, ujedno, i specifičnost ovog festivala. Od prošle godine vrijedi pravilo da filmovi odabrani od festivalskog žirija ulaze u utrku za nagradu Oscar. Prošle su godine prikazani naslovi: *Nogometni klub Nefta* (Francuska), *Krhotine* (SAD), *Sati vožnje* (Iran), *Napojnica* (Kanada), *Sylvia* (UK), *Utakmica* (Finska), *Malou* (Njemačka), *Ovaj put* (UK), *Obiteljska veza* (UK) i *Na kraju svijeta* (SAD).

Na redovnom programu kina u rujnu su se našli filmovi: *Dnevnik Diane Budisavljević*, *Bilo jednom...*, *Kralj lavova*, *Putinovi svjedoci* i *Janko Strižić Film: Farmageddon*.

Program mjeseca listopada započeo je 15. izdanjem gostujućeg festivala *25 FPS – Internacionalni festival eksperimentalnog filma i videa* (od 01 do 02. 10.), a za otvorenje riječkoj publici se predstavio francusko-talijanski dvojac Antoine Birot i Stefano Canapa svojim audiovizualnim performansom *Valna duljina*, u sklopu programa Prošireno kino (Expanded cinema), a nastavio se drugi dan premijernim prikazivanjem kratkometražnog filma Mate Ugrina *Prazni sati* koji je sniman u Rijeci, uz potporu Grada Rijeke, te filmovi nagrađeni na spomenutom festivalu: *Altiplano* (Malena Szlam), *Zombiji* (Baloji), *Demonsko* (Pia Borg) i *Strujanja* (Katerina Duda). Voditelj programa, samim tim i razgovora s redateljem Ugrinom, bio je filmski kritičar i selektor natjecateljskog programa *Festivala 25 FPS* Mario Kozina.

Otvorenje *Tjedna suvremenog korejskog filma* prošle je godine održano 09. listopada prikazivanjem filma *Tunel* (Kim Seong-hun), prilikom koje se prije same projekcije publici obratio ambasador Veleposlanstva Republike Koreje g. Kim Dong-chan. Sam ciklus trajao je do 13. listopada, a na programu su se našli naslovi: *Čitač lica* (Han Jae-rim), *Naš svijet* (Yoon Ga-eun), *Ljepota dolazi iznutra* (Baek Jong-yeao) i *Majka* (Bong Joon-ho).

Od 15. do 20. listopada u prostorima Art-kina gostovao je 6. *Međunarodni studentski filmski festival STIFF* u sklopu kojeg je unutar deset natjecateljskih programa prikazano 45 filmova iz više od 20 zemalja svijeta. Nakon projekcija održavani su razgovori pod nazivom Hot topics na teme društvenih promjena, migracija, nasilja i seksualnosti u

kojima je sudjelovala i publika. Osim filmskog programa na festivalu su se održale radionice razvoja scenarija (koju je vodio talijanski scenarist, redatelj i kreativni producent Giovanni Robbiano) i distribucije filmova i kreativnih projekata (voditeljica je bila producentica i redateljica Morana Komljenović) te tribina Ponos i predrasude na temu kreativnih pristupa niskobudžetnim i nezavisnim produkcijama.

Prvi pak ovosezonski Kino kustos (15. 10.) bio je riječki glazbenik Boris Štok koji je za publiku odabrao film *Glad* britanskog redatelja, scenarista i producenta Tonyja Scotta, mlađeg brata Ridleya Scotta, sa zvjezdanom glumačkom postavom koju čine Catherine Deneuve, David Bowie i Susan Sarandon, a u njemu je svoju prvu ulogu ostvario i William Dafoe. Inače, *The hunger* je prvi i ujedno, kako to često biva, netipični film režisera koji je u nastavku redateljske karijere postao poznat uglavnom po akcijskim filmovima (*Top gun*, *Policajac s Beverly Hillsa*, *Grimizna plima...*), dok je za filmofile svakako zanimljiv podatak da je Scott prvi redatelj nekog filma za koji je scenario napisao Quentin Tarantino (*Prava romansa*). Ovaj je *gothic-trash-vampire* film, rađen na valu *dark music* scene, na početku kinotečnog života prošao prilično nezapaženo pa je autor imao izvjesnih problema s nastavkom karijere, no s prolaskom godina, kao i sve respektabilnijeg odnosa prema relaciji tema-glumci-estetika, stekao je kulturni status. Dobar odaziv publike još jednom je potvrdio kako ovaj program od svog pokretanja bilježi postojan interes.

Dana 22. listopada u Art-kinu se održao program *DOKUart u gostima*, koji se radi u suradnji s Festivalom međunarodnog dokumentarnog filma DOKUart iz Bjelovara, u sklopu kojeg su se prikazala četiri nizozemska filma, prvenstveno namijenjena mlađoj publici te njihovim interesima i problemima, a po izboru scenaristice, redateljice i filmske kritičarke Rade Šešić. Radi se o naslovima: *Ples sa stilom*, *Lenno & Skalar*, *Slušaj i Leteća Anne*.

Program *Berlinale Special*, koji se održava u suradnji s Goethe-Institutom Kroatien, a u sklopu kojega se prikazuju njemački filmovi koji su na istoimenom festivalu privukli najveću pažnju, gostovao je u Art-kinu u razdoblju 23-26. listopada. Program je otvorio dobitnik Srebrnog medvjeda *Razbijačica sustava* (Nora Fingscheidt), a prije same projekcije prepunoj dvorani se obratio ravnatelj Instituta Dr. Matthias Müller-Wieferig. Pored ovog, prikazani su i sljedeći filmovi: *Gundermann* (Andreas Dresen), *Oray* (Mehmet Akif Büyükkatalay) *Obična žena* (Sherry Hormann), *Dječaku treba zraka* (Caroline Link) i *Djelo bez autora* (Florian Henckel von Donnersmarck).

U završnom tjednu listopada mjeseca, a koji se nastavio i u studenom, točnije od 30. 10. do 03. 11, na programu Art-kina Ciklusi nacionalnih kinematografija i ovu se godinu našao *Tjedan češkog filma* koji je otvoren filmom *Teroristkinja* (Radek Bajgar), a samoj projekciji prisustvovao je i ambasador Veleposlanstva Češke Republike u Republici Hrvatskoj Dr. Vladimír Zavázal. U daljnjem dijelu programa prikazani su i naslovi: *Toman* (Ondřej Trojan), *Vikendica na prodaju* (Tomáš Pavlíček), *Vodenjak* (Ondřej Havelka) i *Dukla 61* (David Ondříček).

Na redovnom programu kina u listopadu su igrali sljedeći filmovi: *Joker*, *Bijela vrana*, *Skockani nindža* i *Obitelj Addams*.

U suradnji s MMSU-om iz Rijeke 05. studenog održan je program *40. godina art ljubavi Vlaste Delimar* u sklopu kojeg je održana projekcija dokumentarnog filma *Užarska radionica Ivana Delimara* u režiji same umjetnice Vlaste Delimar. Nakon projekcije uslijedio

je razgovor s ovom svjetski poznatom performericom i njezinim umjetničkim kolegom Milanom Božićem o samom nastanku filma, prilikom kojeg su publici predstavili istoimenu monografiju, a razgovor je moderirala kustosica Ksenija Oreļ.

Sljedećeg dana, 06. studenog, na programu su se našla dva događaja: prvi, pod nazivom *Dom mladih predstavlja*, koji Art-kino organizira s gradskom ustanovom Dom mladih Rijeka, u sklopu kojeg je prikazana selekcija od četrnaest kratkometražnih filmova nastalih na video-filmskim radionicama ustanove koje vodi profesor Josip Šarlija s osnovnoškolcima i srednjoškolcima s područja grada Rijeke i Primorsko-goranske županije. Na programu su se našli sljedeći filmovi: *Malin-Paprica-Muka*, *Moj pas Čarli*, *Sreća*, *Clay*, *Izvan vremena*, *Spray Painting*, *Školska zadaća*, *Ludo i veselo na Dolcu*, *Dom mladih 1920*, *Proljev*, *Dan jednog Ivora*, *Himna OŠ Brajda*, *Lovro iznad granica* i *David*.

Drugi događaj bio je sudjelovanje Art-kina u simultanom prikazivanju diljem europskih kinematografa filma *Bog postoji, njeno ime je Petrunija* makedonske redateljice Teone Strugar Mitevski u sklopu programa *Dani Lux filma (Lux Film Days)* što se organiziraju povodom Filmske nagrade LUX koju dodjeljuje Europski parlament; pored ovoga, europskoj publici bila su ponuđena još dva filma nominirana za ovu nagradu: *Vlast* (Rodrigo Sorogoyen) i *Zaboravljeni slučaj Hammarskjöld* (Mads Brügger). Nakon filmske projekcije uslijedio je razgovor s redateljicom u briselskom studiju koji se prenosio uživo na velikom platnu Art-kina, a u njemu je mogla sudjelovati i brojna publika svojim pitanjima postavljenima preko društvene mreže Twitter. U tom kontekstu gledano, cilj ove manifestacije je dvostruk: poboljšati distribuciju europskih filmova u Europi i poticati javnu raspravu o važnim društvenim pitanjima diljem Europe. Dani Lux filma održavaju se u organizaciji Europskoga parlamenta i Potprograma MEDIA.

Ciklus japanskog filma pod ovogodišnjim naslovom *Klasici* s prikazivanjem je započeo 07. i trajao do 14. studenog. Na repertoaru su se našli filmovi triju velikana japanske kinematografije: Yasujira Ozua, Kenjija Mizoguchija i Shoheija Imamure. Uvodnu riječ u ciklus dala je filmologinja Tanja Vrvilo, a film otvorenja bio je Ozuovo remek-djelo *Tokijska priča* iz 1953. godine. U nastavku programa prikazani su sljedeći filmovi: *Ukus zelenog čaja s rižom*, *Rano proljeće* i *Plutajuće trave* (Ozu), *Život O'Hare*, *Intendant Sansho* i *Legenda o raspetim ljubavnicima* (Mizoguchi) te *Balada o Narayami* (Imamura). Ciklus japanskog filma prikazuje se u suradnji s Veleposlanstvom Japana u Republici Hrvatskoj.

Premijera filma *Glumim, jesam* bosanskohercegovačko-slovenskog režisera Miroslava Mandića održana je u Art-kinu 12. studenog uz prisustvo samog autora i glumice – iz jedne od triju epizoda od kojih se ovaj omnibus film sastoji – Lune Zimić Mijović. Film je rađen u BIH-SLO-HR koprodukciji, a u sve tri priče tematizira se proces identifikacije glumca sa zadanom ulogom i problemima koji se pritom pojavljuju.

Program *Zagreb Film Festival putuje* u goste Art-kinu stigao je 15. i zadržao se do 17. studenog. Prikazana su četiri dugometražna filma: *Alice i gradonačelnik* (Nicolas Pariser), *Mlijeko* (Grímur Hákonarson), *Eia i sove* (Anu Aun) i *Naše majke* (Cesar Diaz), a u sklopu potprograma *Kockice* – radi se o nacionalnom natjecateljskom programu kratkometražnog filma koji stavlja naglasak na nove autor/-ice koji još nisu snimili dugometražni film – selekcija sljedećih radova: *Tina* (Dubravka Turić), *Sedra* (Judita Gamulin), *Groblje slonova* (Filip Mojzeš), *Druker* (Rino Barbir), *Krhko* (Tomislav Šoban) i

Južno voće (Josip Lukić). Program se održava u suradnji s Umjetničkom organizacijom Zagreb Film Festival.

Dana 19. studenog u Kinu je održan poseban program pod nazivom *Večer s Aldom Paquolom* povodom dodijele *Nagrade Vladimir Vuković za životno djelo* ovom riječkom filmskom kritičaru. Tim povodom pred mnogobrojnom publikom kina održana je ceremonija primopredaje nagrade koju je g. Paquoli uručio predsjednik Hrvatskog društva filmskih kritičara Hrvoje Pukšec. Nakon toga prikazan je Paquolin kratkometražni film *Automati želja*, poslije kojeg je uslijedio razgovor s autorom, a moderirao ga je filmski kritičar Dragan Rubeša. Kao završni čin večeri po izboru samog laureata prikazan je film *Veliko žderanje* talijanskog redatelja Marca Ferrerija. Program je održan u suradnji s Institutom Luce Cinecittà iz Rima, Hrvatskim državnim arhivom i HDFK-om.

Premijera pak dokumentarnog filma *Tusta* redatelja Andreja Korovljeva održana je 21. studenog uz prisustvo samog autora i predstavnice producerske kuće Factum Nede Frank, a druženje publike s režiserom nastavilo se na službenom *after party* programu u Omladinskom kulturnom centru Palach.

Na samom kraju mjeseca, točnije 30. studenog, u prostoru Mini Art-kina održan je riječki dio festivalskog programa *Revija malih književnosti – Egipat* u suradnji s Književnim klubom Booksa, udrugom Kulturtreger i Rijekom2020. Tom prilikom autorica Tea Tulić vodila je razgovor o književnosti, revolucionarnom poletu i iznevjerenim očekivanjima s književnicom Mansourom Ez-Eldin, a filmski kritičar Ahmed Refaat predstavio je suvremeni egipatski film *Raj palih anđela* (Gannat al shayateen) redatelja Oussame Fawzija.

Na redovnom programu Art-kina u studenom prikazani su sljedeći filmovi: *Beskonačni nogomet* (Corneliu Porumboiu), *Glumim, jesam* (Miroslav Mandić), *Pavarotti* (Ron Howard), *Tusta* (Aleksej Korovljev), *Tuga i slava* (Pedro Almodóvar) i *Snježno kraljevstvo 2* (Chris Buck & Jennifer Lee).

Od 01. do 05. prosinca u Art-kinu je održana *Revija europske filmske nagrade* na kojoj je prikazano pet filmova nominiranih za Europsku filmsku nagradu koju po 32. put dodjeljuje Europska filmska akademija (European Film Academy) i EFA Productions, a prošle je godine održana u Berlinu, 07. prosinca. Nagrade se dodjeljuju u čak 24 kategorije (najbolji igrani, animirani i dokumentarni film, najbolja komedija, redatelj, scenarij, glumac/glumica, produkcija, zvuk, montaža...), i njihov je prvenstveni cilj promovirati izvrsnost i raznolikost europske kinematografije, privući novu publiku te skrenuti pažnju na nove europske talente. Filmovi su se prikazali u suradnji s distributerom Discovery film, a na programu su igrali naslovi: *Tuga i slava* (Pedro Almodóvar), *Visoka djevojka* (Kantemir Balagov), *Izdajnik* (Marco Bellocchio), *Razbijačica sustava* (Nora Fingscheidt) te *Oficir i špijun* (Roman Polanski). Inače, nagrada se prvi put održala 1988. godine u Berlinu, a na njoj su sudjelovali proslavljeni europski režiseri, glumci i ostali umjetnici koji sudjeluju u stvaranju filmova kako bi na primjeren način odali priznanje i skrenuli pažnju na europsku filmsku produkciju s obje strane tadašnje Željezne zavjese. Prvi nagrađeni autor za najbolji film bio je poljski režiser Krzysztof Kieślowski (*Kratki film o ubijanju*), a istom je prilikom Ingmar Bergman dobio nagradu za životno djelo, dok je Pedru Almodóvaru za film *Žene na rubu živčanog sloma* uručena nagrada Mladi europski film godine (danas: European Discovery). Za prvog predsjednika Europske filmske akademije (koja se isprva zvala

European Cinema Society) izabran je upravo Ingmar Bergman, a nakon njegove smrti 1996. godine zamijenio ga je Wim Wenders.

Ciklus pak filmova talijanskog redatelja Bernarda Bertoluccia *Ponedjeljak s Bertoluccijem* započeo je 02. prosinca političkom dramom *Konformist* (1970.), redateljevom adaptacijom romana Alberta Moravije, a nastavio se 09. prosinca zasigurno najkontroverznijim naslovom u karijeri ovog kontroverznog autora, erotskom dramom *Posljednji tango u Parizu* (1972.). 16. prosinca prikazan je s devet Oscara nagrađena biografska drama *Posljednji car* (1987.), s radnjom o posljednjem kineskom caru Puu Yiu, dok je ciklus zatvoren 23. prosinca romantičnom dramom *Sanjari* (2003.), pričom o američkom studentu u Parizu zatečenom događajima iz svibnja 1968. godine.

U sklopu programa *European Cinema Night/Noć europske kinematografije* koji po drugi put zajednički organiziraju mreža europskih kina Europa Cinemas (čiji je Art-kino član), Cecoforma i Kreativna Europa MEDIA (program potpore europskog audiovizualnog sektora Europske unije) Art-kino je 04. prosinca – premijernom projekcijom novog filma jednog od socijalno osviještenijih autora današnjice, uvaženog britanskog filmskog i TV-režisera te scenarista Kena Loacha *Oprostite, mimišli smo se* – po prvi put sudjelovalo u događaju koji se održava u gradovima i kinima diljem Europe, a njime se slavi bogatstvo europske filmske kulture; program je, inače, prošle godine trajao od 2. do 6. prosinca i u njega su bila uključena 54 europska grada. Prije samog prikazivanja filma u atriju Kina za publiku je bio priređen prigodni domjenak, a nakon projekcije o filmu i o njegovom autoru govorili su filmski kritičar Dragan Rubeša te novinar i urednik na HRT-u Dean Šoša. Ulaz na program *Noći europske kinematografije* bio je slobodan za sve posjetitelje.

U razdoblju od 06. do 08. 12. trajalo je 17. izdanje gostujućeg filmskog festivala *Human Rights Film Festival (Festival filmova o ljudskim pravima)* koji se prošle godine prikazivao u sklopu programskog pravca Doba moći, dijela programa Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture. Na programu se našlo ukupno sedam dokumentarnih i igranih naslova premijerno prikazanih na prestižnim svjetskim festivalima (Berlinale, Cannes, Locarno, Mostra, Rotterdam i Sundance), od kojih je većina na istima i nagrađena. Prvog dana prikazani su na Locarnu nagrađeni film Pedra Coste *Vitalina Varela* o imigrantskoj zajednici u lisabonskom kvartu Fontainhas te *Bit će vatre* španjolskog režisera Olivera Laxeja koji se pozabavio vrlo zapaljivom tematikom predrasuda. Drugi dan na repertoaru su se našli *Martin Eden*, adaptacija istoimenog proleterskog romana Jacka Londona talijanskog redatelja Pietra Marcella, o kojem su publici u razgovoru s povodom nešto više nakon projekcije rekli kulturolog Boris Ružić, kroatist Saša Stanić i komparativist Nikica Gilić te *Present.Perfect* kineske dokumentaristice Shengze Zhu o ljudima koji svoju društvenu nevidljivost nadoknađuju onom virtualnom. Zadnjeg dana festivala igrala su tri filma: *Južni terminal* francusko-alžirskog redatelja Rabaha Ameer-Zaïmechea o univerzalnim ratnim temama smještenim u neimenovanu zemlju mediteranskog bazena, potom višestruko nagrađivani film *Medena zemlja* makedonskih autora Tamare Kotevske i Ljubomira Stefanova o posljednjoj balkanskoj ženi koja se bavi skupljanjem meda na drevni način te dokumentarni film *Stieg Larsson – Čovjek koji se igrao vatrom* Henrika Georgssona, o manje poznatoj strani novinarskog života pisca triloge Milenij.

Međunarodni festival kratkih filmova - KRAF prošle je godine obilježio pola stoljeća svoga postojanja, a na programu Art-kina našao se od 10 do 11. prosinca. I prošle

su godine u organizaciji Kino video kluba Liburnija film prikazana četiri programa kratkih filmova raspoređenih u dvije večeri. Prvu večer prikazani su filmovi van konkurencije u dijelu *Naj Off KRAF 2019*, a potom *Najbolji hrvatski filmovi*, dok je drugu večer najprvo išao izbor filmova iz arhive ovog polustoljetnog kino kluba pod nazivom *Izbor filmova: 50 godina KRAF-a*, nakon kojeg je uslijedila *Projekcija najboljih i proglašenje ovogodišnjih pobjednika*. U nastavku večeri, uz onaj filmski, održao se i glazbeni retro-program – *Vintage party filmske glazbe*. Program se festivala održava uz podršku Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije, a ulaz je slobodan na sve programe.

Ciklus filmova pod tematskim nazivom *Virusi* svoj je termin imao od 12. do 14. prosinca. Otvorio ga je kratki film *Nasip* (1962) francuskog redatelja Chrisa Markera koji je inspirirao čitav niz znanstvenofantastičnih filmova, između ostalih i *12 majmuna* (1995) Terryja Gilliama koji je prikazan neposredno nakon njega; uvod u ciklus, kao i u pojašnjenje relacije među pomenutim filmovima dao je sveučilišni profesor Boris Ružić. Drugog dana prikazan je SF horor-film *28 dana kasnije* (2002) britanskog redatelja Dannyja Boylea, a trećeg jugoslavenski filmski klasik *Variola vera* (1982) Gorana Markovića.

18. 12. Art-kino je obilježilo 11. godinu rada pa je tim povodom i ovogodišnje izdanje *Kultnog kina* bilo posvećeno 20-oj obljetnici filma *Matrix* (1999), znanstvenofantastičnoj distopiji pod snažnim utjecajem azijskog filma – što žanrovski (hongkonški i kung-fu filmovi, estetizacija borilačkih vještina), što tematski (anime film *Ghost in a shell* japanskog animatora Mamoruja Oshiiija kao uzor i nadahnuće) – koji je pokrenuo čitavu franšizu u filmskoj industriji, kao i onoj video-igračkoj. Film je u to vrijeme bio nikad do tad viđen spoj vizualno uvjerljive CGI scenografije, s posebnim tehnikama snimanja, i cyberpunk estetike, dok je sadržajno bio ipak manje radikalno jer se držao linije postapokaliptičkih filmova o sukobima strojeva i ljudi; pa ipak, pitanja koja je nametnuo svojim tematiziranjem odnosa iluzije i stvarnosti te utjecaja visoke tehnologije na čovjeka pala su na plodno tlo postmodernističke filozofije. Vrlo dobar odaziv publike još jednom je potvrdio postojanost interesa za SF sadržaje koji nastavljaju privlačiti pažnju svojim mračnim, ali dojmljivim vizurama budućnosti čovjeka. Nakon projekcije filma, rođendansko slavlje je nastavljeno u atriju Kina uz muzičku podlogu kazališnog redatelja, *slam* pjesnika i prigodnog DJ-a Marija Kovača.

7. *Maraton kratkometražnih filmova* koji organizira Hrvatski audiovizualni centar u suradnji s Kino mrežom održan je u Art-kinu 22. prosinca, prigodno, na ekvinocij. Program je bio razdijeljen na četiri dijela i u dva obiteljska programa: *Mali hrvatski maratonci* (šest animiranih filmova domaćih autora) i *Mali europski maratonci* (osam animiranih i jedan igrani film stranih autora) za sve uzraste, ali s naglaskom na djecu, te dva programa za odrasle – *Hrvatski maratonci 1 i 2* (po pet filmova u svakom programu domaćih autora).

Vikend s Burtonom bio je posljednji ovogodišnji autorski ciklus koji se na kino-platnu odvio od 27. do 29. prosinca. Prvi dan prikazana je crno-bijela biografska tragikomedija *Ed Wood* (1994), o životu Edwarda D. Wooda mlađeg, poznatijeg kao *najgori redatelj svih vremena*. Drugi dan na programu se našla uvrnuta moderna bajka *Edward Škaroruki* (1990), dok je trećeg dana igrala komična obiteljska avantura, inače redateljjev prvijenac, *Pee-weejeva velika avantura* (1985). Ciklus će se nastaviti i u sljedećoj godini, 10. siječnja, filmom *Batman* (1989).

Na redovnom programu Art-kina u prosincu su prikazani sljedeći filmovi: *Vlast*, *Kišni dan u New Yorku* te *Špijunaža i kamuflaža*.

Moja filmska priča

Moja filmska priča projekt je Art-kina koji je trajao u razdoblju od srpnja 2018. do srpnja 2019. godine, a njime se nastojalo osnažiti razvoj lokalne filmske kulture i uključiti naše sugrađane starije od 54 godine u kulturni život zajednice. U sklopu projekta *Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali*, koji su financirali Europski socijalni fond i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Art-kino je tijekom sezone 2018/2019. organiziralo niz kulturno-umjetničkih sadržaja i aktivnosti kojima se pripadnicima te dobne skupine omogućio neposredan uvid u djelovanje Art-kina, istovremeno im pružajući priliku da se i sami okušaju u audio-vizualnom stvaralaštvu.

Početak projekta oformljen je *Filmski klub 54+* u okviru kojeg su članovi mogli predlagati posebne filmske programe *Kluba* i sudjelovati u raznim kreativnim radionicama. *Klub* je do završetka projekta okupio više od 700 članova, od kojih je njih preko 500 sudjelovalo u projektnim aktivnostima, čime je ostvaren glavni cilj projekta.

Članovi *Filmskog kluba 54+* vrlo su se brzo angažirali u projektu i sudjelovali u čitavom nizu događanja, pokazavši da je riječ o itekako aktivnoj društvenoj skupini željnoj kulturno-umjetničkih sadržaja i aktivnosti. Upravo je zahvaljujući njihovom entuzijazmu projekt postigao zapažen uspjeh i postavio dobar temelj za provedbu budućih projekata i aktivnosti.

Projektne aktivnosti obuhvaćale su posebne filmske programe za članove *Filmskog kluba 54+*, njihove sastanke i kreativne radionice. Tijekom trajanja projekta ukupno je održano 11 filmskih projekcija, 14 sastanaka te 13 kreativnih radionica za članove *Kluba*. U sklopu kreativnih radionica video reportaže, stop animacije, filmske igre i jednogminutnog filma polaznici su uz pomoć stručnih voditelja snimili ukupno 7 radova – 2 video reportaže, 2 kratka animirana filma, 2 kratka igrana filma i 1 jednogminutni film – koji su premijerno prikazani na svečanosti povodom završetka projekta. Završna pak svečanost *Moje filmske priče* zbilja se je u dva termina: 19. srpnja održane su projekcije u Ljetnom Art-kinu za članove *Filmskog kluba 54+* koji su sudjelovali na radionicama, a 20. srpnja za sve članice i članove *Kluba* u dvorani Art-kina.

Filmski programi *Filmskog kluba 54+* održani u prošloj godini bili su sljedeći:

Karnevalsko razdoblje u Rijeci ostavilo je svoj trag i u *Art-kinu* gdje se u tjednu uoči velike karnevalske povorke, 28. veljače u 18 sati, održala kostimirana projekcija kutnog vesterna *Moja draga Klementina* Johna Forda za članove *Filmskog kluba 54+*.

U ožujku je pak za članove *Filmskog kluba 54+* pripremljena projekcija Oscarima ovjenčanog filma *Zelena knjiga: Vodič za život* o dirljivom prijateljstvu između crnog glazbenika i njegovog bijelog vozača 60-ih godina u SAD-u, snimljenog prema istinitim događajima. Riječ je o dobitniku prestižne Akademijine nagrade za najbolji film, sporednog glumca (*Mahershala Ali*) i najbolji originalni scenarij, što je privuklo brojnu publiku, kako u redovnoj distribuciji tako i na projekciji za sudionike *Moje filmske priče*.

Pred sam kraj četvrtog mjeseca, točnije 25. travnja, za članove Filmskog kluba 54+ pripremljena je projekcija zasigurno najslavnijeg antiratnog filmskog mjuzikla *Kosa* u režiji Miloša Formana. Temeljen na istoimenom kontrakulturnom off-broadwayskom hit-mjuziklu iz 1968. godine, nastao prema tekstu dvojice glumaca – *James Rado* i *Gerome Ragni* – film za temu ima Vijetnamski rat, a govori o mladiću iz ruralnog dijela Amerike koji je dobio poziv za vojsku te na putu za regrutni centar po prvi put dolazi u New York i nalijeće na skupinu *hippyja*... Film je zahvaljujući popularnosti pojedinih songova (*Aquarius* i *Let the sunshine in*) postao zaštitni znak *hippie*-kulture i njihove filozofije, kao i cjelokupnog antiratnog pokreta.

23. svibnja pak održana je posebna premijera za članice i članove Filmskog kluba 54+, a prikazan je film *Izbrisana* slovenskog redatelja i književnika Mihe Manzzinija (koredatelj filma je srpski snimatelj Dušan Joksimović). Projekciji je prisustvovala Judita Franković koja u filmu tumači glavnu ulogu.

U organizaciji projekta *Moja filmska priča* u srijedu 26. lipnja za članove *Filmskog kluba 54+* održana je projekcija francuskog filma *Nedodirljivi*, redateljskog tandema Olivier Nakache-Éric Toledano.

U terminima 09. i 16. srpnja organizirane su projekcije za *Filmski klub 54+* klasika talijanske, ali i svjetske, kinematografije *Amarcord* četverostrukog Oscarovca Federica Fellinija. Film je djelo iskusnog autora koji na vrlo skliskom terenu (mladost i nostalgija) uspijeva održati ravnotežu i ne ispasti smiješan, već nasmejati. Smješten u ideološki propulzivne tridesetete godine prošlog stoljeća, ovaj se film, viđen pubertetskim okom kamere, ne bavi toliko frustracijama društva, mada ih vrlo precizno ocrtava, koliko njegovim fetišističkim sklonostima (*Gradisca*, voluminozna trafikantica, *Volpina*...), dajući tematski presjek vlastitog filmskog gradiva često s takvom karikaturalnom uvjerljivošću da se scene urezuju u svijest gledatelja kao nostalgično sjećanje na vlastitu mladost.

Završna pak svečanost *Moje filmske priče* održana je u dva termina, a na programu su se našli filmovi nastali u sklopu kreativnih radionica Video reportaže, Stop animacije, Filmske igre i Jednominutnog filma. 19. srpnja održane su projekcije za članove *Filmskog kluba 54+* koji su sudjelovali na radionicama, a 20. srpnja za sve članice i članove *Kluba*. Prikazani su sljedeći radovi: *Projekt Moja filmska priča* i *Filmski klub 54+*; *Premijera filma Izbrisana za članove Filmskog kluba 54+*; *Ormar, hrana, hobi, teorija izbora*; *Igra s Bachom, haiku 1, 2 i 3*; *I šta ćeš ti sad?*; *Teorija izbora te Uskoro u kinima*...

Također, održano je ukupno trinaest radionica, od toga:

1. radionica video reportaže u Mini Art-kinu (13-16. 11. 2018., voditeljica: Sanja Kapidžić),
2. radionica filmske kritike u Mini Art-kinu (22. i 26. 11. 2018., voditelj: Dejan Durić),
3. radionica organizacije događanja u Mini Art-kinu (24-25. 1. 2019., voditeljica Ana Šegrt),
4. radionica promocije događanja u Mini Art-kinu (04-05. 2. 2019., voditeljica Marta Ban),

5. radionica organizacije događanja u Mini Art-kinu (19-20. 2. 2019., voditeljica: Ana Šegrt)
6. radionica stop animacije u Mini Art-kinu (11-15. 2019., voditeljica Martina Meštrović),
7. radionica filmske igre u Mini Art-kinu (05-14. 4. 2019., voditelji Leon Lučev),
8. radionica filmske kritike u Mini Art-kinu (24. 4. i 03. 5. 2019., voditelj Dejan Durić),
9. radionica video reportaže u Mini Art-kinu (22-25. 5. 2019., voditeljica Sanja Kapidžić),
10. radionica jednogminutnog filma u Mini Art-kinu (30-31. 5. i 03-04. 6. 2019., voditelj Enver Krivac),
11. radionica filmske igre u Mini Art-kinu (01-10.6.2019., voditelji Leon Lučev i Bruno Lovrenčić),
12. radionica stop animacije u Mini Art-kinu (22-26.6.2019., voditeljica Martina Meštrović),
13. radionica promocije događanja u Mini Art-kinu (10. i 17.7.2019., voditeljica Marta Ban).

Projektne aktivnosti su među pripadnicima ciljne skupine izazvale velik interes za sudjelovanje, čemu je doprinijelo i to što je projekt medijski bio izvrsno popraćen. Sudionici projekta iskazali su zadovoljstvo sadržajima koji su im ponuđeni u okviru projekta te izrazili želju za kontinuiranom organizacijom sličnih aktivnosti i nakon završetka projekta.

Programi za djecu i mlade Art-kina (siječanj – prosinac 2019)

Škola u kinu

U 2019. godini u sklopu programa *Škola u kinu* održano je ukupno 129 projekcija za osnovne i srednje škole te vrtiće, a prikazano je 78 pojedinačnih naslova svih filmskih rodova (animirani, igrani i dokumentarni). U navedenom razdoblju, projekcijama je prisustvovalo ukupno 14.538 djece i mladih te njihovih nastavnika i profesora, od toga 8.055 učenika/ica i nastavnika/ica iz 33 osnovne škole, 3.142 učenika/ice iz 18 srednjih škola i 2 učenička doma te 3.341 dijete iz 31 vrtića.

Krajem kolovoza upućen je osnovnim i srednjim školama program *Škole u kinu* za školsku godinu 2019/2020., a početkom rujna i program za dječje vrtiće koji obuhvaća projekcije do kraja prošle kalendarske godine.

Popis projekcija - Škola u kinu

Datum projekcije	Naslov	Škole	Broj posjetitelja
18.1.2019. 30.1.2019.	Sophie Scholl: Posljednji dani (Sophie Scholl: Die letzten Tage)	Srednja ekonomska škola	144
22.1.2019.	Cure (Bande de Filles)	Hotelijsko-turistička škola Opatija	118
25.1.2019. 31.1.2019. 26.2.2019.	Nasljednici (Les Heritiers)	Tehnička škola, Prva riječka hrvatska gimnazija, OŠ Škurinje, OŠ Brajda, Učenički dom Sušak, Gimnazija Andrije Mohorovičića, Ugostiteljska škola Opatija	339
28.1.2019.	Dječak u prugastoj pidžami (The Boy in the Striped Pyjamas)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Trsat, OŠ Kostrena, OŠ Hreljin, OŠ Centar	297
29.1.2019. 21.2.2019. 28.2.2019. 18.10.2019.	Lady Bird (Lady Bird)	Gimnazija Andrije Mohorovičića, Prirodoslovna i grafička škola, Učenički dom Kvarner, Prva sušačka hrvatska gimnazija, Hotelijsko-turistička škola Opatija	268
31.1.2019.	Raspjevana ulica (Sing Street)	Tehnička škola	30
5.2.2019. 28.2.2019. 7.3.2019. 29.3.2019. 2.4.2019. 15.10.2019.	Nevjerojatna priča o divovskoj kruški (Den Utrolige Historie om den Kæmpestore Pære)	OŠ Ivana Zajca, OŠ Gornja Vežica, OŠ Dolac, OŠ Centar, OŠ Srdoči, OŠ San Nicolo, OŠ Malinska -Dubašnica, OŠ Josipa Pavlišića, OŠ Sveti Matej Viškovo, OŠ Brajda, OŠ Kozala, Centar za odgoj i obrazovanje, Dv Kvarner, DV Zvezdica mira, DV Loptica Viškovo, OŠ Josip Pavlišić	863
6.2.2019. 12.4.2019. 25.10.2019. 8.11.2019.	Gordon i Paddy (Gordon och Paddy)	OŠ Dolac, OŠ Pećine, OŠ Nikola Tesla, OŠ Sv. Matej Viškovo, OŠ Škurinje, Centar za odgoj i obrazovanje, OŠ Milan Brozović Kastav, OŠ Fran Frankovića,	402
7.2.2019.	Novine (The Post)	Ugostiteljska škola Opatija	22
8.2.2019. 12.3.2019. 10.12.2019.	Vlak u snijegu	OŠ Srdoči, OŠ Centar, OŠ Škurinje, OŠ Dolac, OŠ Fran Franković, OŠ Gelsi, Waldorfska osnovna škola, Centar za odgoj i obrazovanje, OŠ Pećine, OŠ Brajda, OŠ Vežica	378
12.2.2019. 22.2.2019. 18.3.2019. 11.12.2019.	Los bando (Los bando)	OŠ Fran Franković, OŠ Podmurvice, OŠ Kozala, OŠ Srdoči, OŠ Pehlin	460
12.2.2019.	Genijalni mladi um (X+Y)	Tehnička škola, Prva sušačka hrvatska gimnazija	69
13.2.2019. 27.3.2019.	Lastavice i Amazonci (Swallows and Amazons)	OŠ Podmurvice, OŠ Srdoči, OŠ Zamet, Centar za odgoj i obrazovanje, OŠ Pehlin, OŠ Pećine	241
15.2.2019. 3.4.2019. 17.4.2019.	Knjiga o džungli (The Jungle Book)	OŠ Fužine, OŠ Josip Pavlišić, OŠ Pećine, OŠ Centar, OŠ Dolac, OŠ Fran Franković, OŠ Nikola Tesla, OŠ Čavle, OŠ Pehlin	487

19.2.2019. 14.3.2019.	Škola babilonska (Le Cour de Babel)	Hotelijsko-turistička škola Opatija, Srednja talijanska škola, OŠ Podmurvice, Prometna škola	276
21.2.2019.	Loving Vincent: Van Goghov misterij (Loving Vincent)	Srednja talijanska škola	25
22.2.2019. 6.3.2019.	Družba Pere Kvržice	OŠ Josip Pavlišić, OŠ Zamet, Centar za odgoj i obrazovanje	124
25.2.2019. 13.3.2019. 5.11.2019.	Brailleovo srce (Le Coeur en Braille)	OŠ Ivana Zajca, OŠ Jelenje-Dražice, OŠ Nikola Tesla, OŠ Čavle, OŠ Srdoči, Waldorfska OŠ, OŠ Malinska Dubašnica	299
26.2.2019. 21.3.2019. 11.4.2019.	WALL-E (WALL-E)	OŠ Zamet, OŠ Srdoči, OŠ Fran Franković, OŠ Podmurvice, OŠ Pećine	298
27.2.2019. 7.11.2019. 10.12.2019.	Laponska krv (Sameblod)	Srednja talijanska škola, Gimnazija Andrije Mohorovičića Rijeka, Trgovačka i tekstilna škola, Hotelijsko-turistička	216
28.2.2019.	Operacija Arktik (Operasjon Arktis)	OŠ Gornja Vežica	102
7.3.2019. 12.3.2019.	Ženska prava hoću (Made in Dagenham)	Srednja talijanska škola, Hotelijsko-turistička škola Opatija, Gimnazija Andrije Mohorovičića	130
13.3.2019. 19.11.2019.	Društvo mrtvih pjesnika (Dead Poets Society)	Prva sušačka hrvatska gimnazija, Željezničko tehnička škola Moravice, Prirodoslovna i grafička škola,	181
15.3.2019. 29.10.2019. 15.11.2019.	Dugi iz kamenog doba (Early man)	OŠ Srdoči, OŠ Josip Pavlišić, OŠ Nikola Tesla, OŠ Podmurvice, OŠ Malinska Dubašnica, OŠ Sv. Matej Viškovo, OŠ Dolac	393
15.3.2019. 22.3.2019. 11.4.2019.	Koyaa: Razigrani autić, Divlja ležaljka, Leteća bilježnica, Tvrdo glave naljepnice, Rasplesane čarape, Smrznuti šal, Život je potpuno lud, Živio Koyaa!	DV Kvarner, DV Žirafa, DV Zvončica Marinići, DV Luna	163
19.3.2019. 17.12.2019.	Kapetan Fantastični (Captain Fantastic)	Tehnička škola, Prva riječka hrvatska gimnazija, Srednja talijanska škola, Glazbena škola, Prirodoslovna i grafička škola, Prva sušačka hrvatska gimnazija, Gimnazija Andrije Mohorovičića	128
22.3.2019.	Mali Nicolas (Le Petit Nicolas)	OŠ Gelsi, OŠ Malinska Dubašnica, Centar za odgoj i obrazovanje, OŠ Centar	69
22.3.2019.	Turizam!	Prva riječka hrvatska gimnazija	87
26.3.2019. 9.4.2019. 3.5.2019.	Prof. Baltazar: Oblačna priča, Klaun Daniel, Opera zvijezda, Sportski život, Ulični svirači	Dv Malik Viškovo, DV Matulji, DV Halugica – DV Vladimir Nazor Kastav, DV Kvarner, DV Kastafske srdelice, DV Snjeguljica, Centar za autizam, Zvezdica mira, DV Jušići	415
26.3.2019. 3.4.2019. 17.10.2019. 6.11.2019.	Ovo mijenja sve (This Changes Everything)	Prva sušačka hrvatska gimnazija, Strojarska škola za industrijska i obrtnička zanimanja Rijeka, Srednja škola Ljudevita Adamića,	217

28.3.2019.	Andrina i Tatina zvijezda (La Stella di Andra e Tati)	Obrtnička škola Opatij, Prirodoslovna i grafička škola, OŠ Gelsi, OŠ Belveder, Gimnazija Andrije Mohorovičića, Dom učenika Sušak, OŠ Škurinje, Prva riječka hrvatska gimnazija, OŠ Dolac	308
10.4.2019. 16.4.2019. 6.5.2019. 10.5.2019. 11.10.2019. 12.11.2019. 4.12.2019. 5.12.2019.	Grubzon (The Gruffalo)	DV Zlatna ribica Kostrena, DV Pčelica Škrlevo, DV Kastafske sardelice, Zvezdica mira, DV Hreljin, DV Loptica Viškovo, DV Kvarner, DV Bakar, DV Matulji, Centar za odgoj i obrazovanje, DV Drenova, DV Vidrice, DV Halugica - DV Vladimir Nazor Kastav, DV Mlaka, DV Malik Viškovo, DV Gardelin, DV Zvezdica mira, Centar za odgoj i obrazovanje, DV Viškovo, Centar za autizam, DV Čavlić, DV Viškovo, DV Potok, DV Vežica, DV Pehlin, DV Đurđice	1463
16.4.2019. 2.5.2019. 13.5.2019. 22.5.2019. 16.10.2019. 19.12.2019.	Crni član KKKlana (BlackKlansman)	Prva riječka hrvatska gimnazija, Srednja ekonomska škola, Prometna škola, Prirodoslovna i grafička škola, Hotelijersko - turistička škola Opatija,	467
17.4.2019. 24.5.2019.	Mali gangster (De Boskamp's)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Kozala	191
3.6.2019. 12.6.2019. 13.6.2019. 14.6.2019.	Moj dida je pao s Marsa	OŠ Nikola Tesla, Fran Krsto Frankopan Brod na Kupi, Centar za odgoj i obrazovanje OŠ Milan Brozović Kastav, OŠ Pećine, OŠ Brajda, OŠ Dolac, OŠ Jelenje Dražice	600
12.6.2019. 13.6.2019.	Spider-Man: Novi svijet (Spider-Man: Into the Spider-Verse)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Centar, Waldorfska OŠ	95
24.9.2019.	Nevidljivi dječak (Il ragazzo invisibile)	OŠ Podmurvice	73
25.9.2019. 22.11.2019.	Hrabri mališan 2 (Minuscule - Les mandibules du bout du monde)	DV Zvezdica mira, DV Kvarner, DV Pčelice Škrlevo, DV Loptica Viškovo	190
3.10.2019. 26.11.2019. 12.12.2019.	Animirani filmovi Ivane Guljašević: Drveni neboder, Zaljubljeni žabac, Prehlađeni vuk, Zimska priča jednog snjegovića, Krila za krokodila i Kuc-kuc	DV Zvezdica mira, Centar za autizam, Dom Ivana Brlić Mažuranić, DV Potok, DV Matulji, DV Delfin, DV Luna	547
17.10.2019. 26.11.2019.	Selekcija kratkometražnih animiranih filmova: Cowboy Jimmy, O mišu i satovima, Ježeva kuća i Bijela vrana	OŠ Fran Franković, OŠ Josip Pavličić, OŠ Nikola Tesla, OŠ Kozala, OŠ Ivana Mažuranića Novi Vinodolski	236
22.10.2019. 14.11.2019.	Sretni Lazzaro (Lazzaro Felice)	Prva riječka hrvatska gimnazija, Srednja talijanska škola, Hotelijersko - turistička škola Opatija	148

23.10.2019. 6.12.2019.	Prof. Baltazar: O mišu i satovima, Krojač Silvestar, Opera zvijezda, Ptica i Duhovita priča	DV Kvarner, DV Zvezdica mira, DV Zlatna ribica Kostrena, Centar za autizam, Doma Ivana Brlić Mažuranić, Centar za odgoj i obrazovanje, DV Morčić Vežica, DV Vidrice, DV Delfin	397
29.10.2019. 21.11.2019.	Veliki umovi (Les grands Esprits)	Hotelijsko-turistička škola Opatija, Prirodoslovna i grafička škola, Srednja škola dr. Antuna Barca Crikvenica Prva riječka hrvatska gimnazija	251
30.10.2019. 19.11.2019.	Medvjedić Paddington (Paddington)	Waldorfska osnovna škola, OŠ Centar	42
31.10.2019. 28.11.2019.	Zagonetni dječak	OŠ Ivan Goran Kovačić Delnice, OŠ Dolac, OŠ Podmurvice, OŠ Fran Krste Frankopana Brod na Kupi, OŠ Srdoči, OŠ Podmurvice, OŠ Josip Pavličić, OŠ Srdoči,	399
7.11.2019.	Pinokio (Pinocchio)	OŠ Dolac, OŠ Ivana Mažuranića Novi Vinodolski, OŠ Pehlin	148
13.11.2019.	Moje neobično ljeto s Tess (Mijn bijzonder rare week met Tess)	OŠ Delnice, OŠ Brod Moravice, OŠ Podmurvice, Waldorfska OŠ	143
13.11.2019. 18.11.2019. 12.12.2019.	Stari momci (Old Boys)	Prirodoslovna i grafička škola, Škola za primijenjenu umjetnost	194
20.11.2019.	Kratkometražni animirani filmovi za dječje vrtiće: Bijela vrana, Pužić slikar, Skriveni talent i Slatki snovi	DV Zvezdica mira	30
21.11.2019. 3.12.2019.	Čarobnjak iz Oza (The Wizard of Oz)	Waldorfska osnovna škola, OŠ Zamet	96
13.12.2019.	Duh u močvari	OŠ Centar	30
29.11.2019.	Mirai (Mirai no Mirai)	OŠ Srdoči	107
3.12.2019.	Djeca tranzicije	OŠ Srdoči	47
6.12.2019. 19.12.2019. 20.12.2019.	Priča o igračkama 4 (Toy Story 4)	OŠ Nikola Tesla, OŠ Fran Franković, OŠ Kozala, OŠ Brajda, OŠ Dolac, OŠ Gelsi	731
18.12.2019. 19.12.2019.	Kralj lavova (The Lion King)	OŠ Srdoči, OŠ Josip Pavličić, OŠ Hreljin, OŠ Škurinje, OŠ Kozala, Waldorfska OŠ	364

Ostali programi za djecu i mlade

Pored projekcija unutar programa *Škole u kinu*, održan je 28. ožujka 2019. poseban program namijenjen višim razredima osnovnih škola te srednjim školama u sklopu kojeg je održana hrvatska premijera talijanskog animiranog filma „Zvijezda Andre i Tati“ (La stella di Andra e Tati). Ovaj film iz 2018. godine snimljen je prema istinitoj priči sestara Tatiane i Alessandre Bucci koje su kao djevojčice u ožujku 1944. godine iz rodne Rijeke odvedene u koncentracijski logor Auschwitz-Birkenau. Sestre Bucci prisustvovala su projekciji filma zajedno s 278 učenika i profesora iz osnovnih i srednjih škola te 30

posebnih uzvanika, a nakon projekcije odgovarale su na mnogobrojna pitanja učenika i profesora u publici.

U pogledu redovnog kino programa za djecu i mlade valja istaknuti gostovanje *Međunarodnog filmskog festivala za djecu - KinoKino* u sklopu kojeg su prikazana dva recentna naslova europske filmske produkcije za djecu: *Ja sam William* i *Zlogonje*.

U ponedjeljak, 20. svibnja 2019., točno na rođendan našeg znamenitog redatelja Kreše Golika, održani su u Art-kinu *Dani Kreše Golika*. Ovu manifestaciju već petnaest godina organizira OŠ Ivanke Trohar iz Fužina, a prošle godine kao partner u realizaciji programa odabrano je Art-kino. Program ovogodišnjih Dana Kreše Golika sastojao se u prigodnom programu u kojem je napravljen presjek prethodnih izdanja ove manifestacije kao djelovanja filmske družine *Krešo Golik* koja djeluje dugi niz godina u školi. Potom je u sklopu programa održana i projekcija kultnog Golikovog filma: *Tko pjeva, zlo ne misli*. Programu su prisustvovali učenici i učitelji Osnovne škole Branimira Markovića iz Ravne Gore, Osnovne škole Ivanka Trohar iz Fužina, posebni gosti te redovna publika Art-kina.

Nadalje, valja spomenuti i aktivnosti u sklopu projekta *Kino dan* koji je i prošle godine okupio za film zainteresirane učenice i učenike Prve riječke hrvatske gimnazije i Gimnazije Andrije Mohorovičića. U sklopu projekta *Kino dan* učenici navedenih škola odabiru film te potom, uoči kraja školske godine, organiziraju projekciju odabranog naslova za svoje vršnjake. Kroz ovaj projekt želi se povećati pristup mladih kulturnom životu kroz njihovo aktivno sudjelovanje – ne samo kao redovne publike, već i kao proizvođača i sukreatora kulturnih programa – te time potaknuti populaciju srednjoškolaca na izražavanje vlastite kreativnosti i samoorganizacije u kulturi. U izvještajnom razdoblju, na sastancima održanih u sklopu projekta, sudionici su predložili nekoliko filmskih naslova na temelju čega je sastavljen popis od pet naslova za koje su učenici obiju škola mogli glasati putem glasačkih listića distribuiranih u školi. Na temelju odabranog filma (francuski igrani film *Nedodirljivi*) učenici su dizajnirali programski materijal (plakate i letke) koji je poslužio za promociju samog programa. Nadalje, po jedan predstavnik iz svake škole gostovao je na radiju i tom su prilikom učenici predstavili program, a završna projekcija održana je u Kružnoj ulici u petak, 7. lipnja 2019. s početkom u 21:30 sati. Projekciji je prisustvovalo ukupno 220 gledatelja.

Također, treba istaknuti i program *Dom mladih predstavlja* čije se drugo izdanje održalo 6. studenog 2019. godine u dvorani Art-kina. U sklopu programa prikazana je selekcija bogate filmske produkcije Doma mladih nastale u sklopu njihove video-filmske radionice u posljednje dvije godine (uz film nagrađen 2003. na Reviji Hrvatskog video stvaralaštva). Inače, video-filmska radionica Doma mladih bilježi dugogodišnju tradiciju, a istu već više od dvadeset godina vodi profesor Josip Šarlija, koji svojim znanjem, stručnošću i predanošću okuplja djecu osnovnoškolskog uzrasta iz grada Rijeke, kao i ostalih dijelova Primorsko-goranske županije.

Konačno, 18. prosinca 2019. godine Art-kino je bilo domaćinom programa *Rijeka riječi 2019.* u organizaciji Prve riječke hrvatske gimnazije. U sklopu programa predstavljeno je zadnje izdanje gimnazijskog časopisa *Kult*, kao i programi namijenjeni srednjoškolskoj populaciji unutar programa Europske prijestolnice kulture za 2020. godinu. Pored navedenog održan je i razgovor s poznatim riječkim glazbenikom i piscem Vladom Simčićem-Vavom.

VAFI & RAFI Festival

Krajem petog mjeseca, u razdoblju od 27. do 29. svibnja 2019., Art-kino je u partnerstvu s *Filmsko-kreativnim studijem Vanima* iz Varaždina organiziralo deseti *VAFI & RAFI – Internacionalni festival animiranog filma djece i mladih*. Ovaj festival, po drugu godinu za redom, imao je dva grada domaćina: Rijeku i Varaždin. U RAFI dijelu Festivala, koji je održan u Rijeci u spomenutom razdoblju, prikazani su animirani filmovi za djecu koje su radili profesionalci. VAFI sekcija programa, u kojoj se prikazuju filmovi koje su radila djeca i mladi, održana je u Varaždinu, od 30. svibnja do 2. lipnja. Prošle je godine osim VAFI i RAFI sekcija uvedena i nova, treća sekcija – RAFI APP – posvećena animacijama u mobilnim aplikacijama, kao spoju sadržaja, tehnologije i animacije. Na ovogodišnji VAFI&RAFI festival pristiglo je sveukupno 836 animiranih filmova iz preko 70 zemalja, a tijekom Festivala bila su prikazana 162 animirana filma. Ovogodišnja zemlja partner bila je Kanada, a uz VANIMU glavni organizator festivala je i riječko Art-kino.

U prva tri riječka festivalska dana prikazano je ukupno 76 kratkometražnih animiranih filmova iz cijeloga svijeta koji su bili podijeljeni u četiri kategorije, ovisno o dobnoj skupini kojoj su bili namijenjeni (0-6, 7-10, 11-14 i 15-18). Pobjednike u pojedinim kategorijama odabrali su članovi žirija, djeca i mladi iz naše županije, a nagrađeni su filmovi *Cat lake city* Antje Heyn u kategoriji 0-6, *Oblačno* u režiji Zuzane Cupove i Filipa Diviaka u kategoriji 7-10, *Veliki vuk i mali vuk* Remi Durin u kategoriji 11-14 te *Klub mrlja* u režiji Mélanie Lopez, Simona Bouclyja, Marie Ciesielski, Alice Jaunet, Chana Stéphanie Peanga i Béatrice Viguiet u kategoriji 15-18.

Osim filmova, posjetitelji riječkog dijela festivala mogli su u Muzeju grada Rijeke posjetiti izložbu Veljka Popovića i Vaska Lipovca *Od slike do filma – Biciklisti*. Valja također spomenuti i dvije radionice koje su se održale u Rijeci, i to radionica stop animacije koju su u OŠ Nikola Tesla vodile Morana Bunić i Karla Skok te radionica stripa za mlade koju je vodio Marko Dješka, poznati animator i ilustrator, autor brojnih stripova. Animirani film koji je nastao u dvodnevnoj radionici u OŠ Nikola Tesla svoje je premijerno prikazivanje imao u dvorani Art-kina.

U prostorima riječkog RiHuba 28. i 29. svibnja održana je godišnja konferencija platforme *Youth cinema network* koja je okupila predstavnike 35 svjetskih filmskih festivala posvećenih mladima i za mlade. *Youth Cinema Network* je mreža filmskih festivala mladih te organizacija nastavnika medijske kulture (edukatora) koja potiče i poboljšava filmsko stvaralaštvo mladih. Vizija ove mreže je da se kroz međusobnu suradnju predstave mladi filmaši i njihove priče međunarodnoj publici. Krajnji je cilj ove Mreže obogatiti europsku filmsku kulturu, poticati mlade na profesionalno bavljenje filmom i omogućiti alate i znanja mladim ljudima kako bi svoje filmske priče mogli ispričati na festivalima diljem Europe. Konferencija se svake godine održava u drugoj zemlji, a prošle je godine upravo Hrvatska odabrana za domaćina pa se dio konferencije održao u Rijeci i Varaždinu kao popratni program jubilarnog desetog izdanja Internacionalnog festivala animiranog filma VAFI & RAFI. Na konferenciji su sudionici razmijenili svoja iskustva, ali i stekli nova znanja u polju medijske pismenosti kroz diskusije i prezentacije primjera dobre prakse. Dio Konferencije bio je posvećen i planiranju budućih aktivnosti ove mreže.

Valja na kraju napomenuti da je dio konferencije bio otvoren i za odgajatelje, učitelje, nastavnike i profesore iz naše županije, koji su imali priliku upoznati se s

programima Art-kina, Hrvatskog filmskog saveza i Filmsko-kreativnog studija Vanima, kao i portala *Medijska pismenost*.

Program *Youth Cinema Network* konferencije u Rijeci organizirali su Art-kino i Filmsko-kreativni studio Vanima iz Varaždina, a program je održan u okviru programskog pravca *Dječja kuća*, jednog od programskih pravaca Rijeka 2020 – Europske prijestolnice kulture.

Putujuće filmske radionice

U pogledu provedbe projekta *Putujućih filmskih radionica* početkom šestog mjeseca – 10. i 11. lipnja – održana je radionica u suradnji s OŠ Kozala, a ista je rezultirala kratkometražnim filmom u kojem su se predstavili učenici 1b razreda navedene škole. Radionica je održana u prostorima Art-kina.

Radionicu je, inače, vodila Sanja Kapidžić, uz asistenciju Dine Pilepića te učiteljica Blaženke Bajić i Irene Papak Medić. Polaznici radionice bili su spomenuti učenici 1. b razreda, ukupno njih 17. Temeljna ideja ovih radionica bila je prenijeti djeci praktična znanja koja su potrebna za snimanje dokumentarnog ili igranog filma u svim produkcijskim i postprodukcijskim fazama filma. Sam sadržaj, kao i proces rada u radionici, bio je prilagođen uzrastu polaznika s obzirom da je ovo bila prva radionica koja je provedena s polaznicima koji su učenici prvih razreda osnovne škole. Stoga je naglasak više bio na praktičnom radu, odnosno vježbama korištenja kamere i uređaja za snimanje zvuka. Putujuće filmske radionice održavaju se u okviru *Dječje kuće*, jednog od programskih pravaca Rijeka 2020 – Europske prijestolnice kulture.

Početkom nove školske godine 2019/2020. započele su i dvije nove radionice u OŠ Nikola Tesla pod vodstvom Sanje Kapidžić, također uz asistenciju Dine Pilepića. Ova radionica okuplja učenike 4a razreda navedene škole koji su osmislili i snimili kratki igrani film. Druga pak radionica započeta je u studenome 2019. godine u OŠ Srdoči uz vodstvo Maše Drndić, a polaznici ove radionice koja se provodi kao oblik izvannastavne aktivnosti također su odlučili snimiti kratki igrani film.

Festival Tobogan

Ovogodišnje, treće izdanje Festivala Tobogan započelo je 26. lipnja, a trajalo je do 10. srpnja 2019. godine. *Festival Tobogan* dio je programskog pravca *Dječja kuća*, u sklopu projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, a Art-kino je jedan od provoditelja/nositelja programa navedenog Festivala, zajedno s Gradskom knjižnicom Rijeka, Gradskim kazalištem lutaka Rijeka, Muzejom moderne i suvremene umjetnosti, Vijećem mladih Benčić te TD Rijeka 2020. U tom pogledu, Art-kino je sukladno svojem području djelovanja, koje obuhvaća razvoj audiovizualne djelatnosti na području naše Županije, proveo bogati radionički i filmski program.

Što se tiče radioničkog programa, provedeno je ukupno šest višednevnih te dvije jednodnevne radionice u sklopu programa *Djeca osvajaju ustanove!* Tako su od 26. do 28. lipnja, a potom i od 1. do 3. srpnja održane *radionice animiranog filma* za dvije različite grupe polaznika pod vodstvom Martine Meštović i Dorotee Radušić. Ovogodišnje radionice animacije upoznale su polaznike s osnovama raznih tehnika animacije: od

stop-animacije i rukom crtane animacije na animacijskom stolu do kolažne (cut-out) animacije. Radionice su rezultirale dvama kratkometražnim animiranim filmovima koji su prikazani na završnoj svečanosti zatvaranja *Festivala*.

Drugi dan *Tobogana* (27. lipnja) u sklopu programa *Djeca osvajaju ustanove!* održane su radionice izrade camere obscure i thaumatropa te znanstveno-fantastičnog plakata. U sklopu navedenog programa održana je i igra potrage za blagom u kinu u kojoj su sudionici, prateći razne tragove postavljene u obliku zagonetki, upoznali svaki kutak Art-kina.

Od 1. do 4. srpnja održana je *radionica osmišljavanja video igara* pod vodstvom Bojana Slavujevića, i to u dva paralelna termina. Na radionici polaznici su se pozabavili dizajniranjem i objavljivanjem svoje vlastite 2D igre koju su izgradili koristeći vrlo popularan *game engine Unity*. Na kraju radionice kreacije polaznika objavljene su na popularnoj stranici Itch-u (<https://itch.io/>).

Od 8. do 10. srpnja u prostoru SC galerije u klubu Palach održana je *radionica videomapiranja* pod vodstvom Igora Crnkovića i uz asistenciju Gregora Bogdanovića. Na radionici polaznici su naučili kako uz pomoć mašte, projektora i računala oživiti, odnosno pretvoriti prostor i objekte u kreativne video instalacije. Po završetku radionice, 10. srpnja održana je i prezentacija radova polaznika.

Konačno, od 8. do 10. srpnja u prostorima Art-kina održana je i *radionica sinkronizacije* pod vodstvom Ane Jurčić i uz asistenciju Daniela Žuvele. Polaznici su svojim glasovima i zvukovima, koje su snimili u za to posebno pripremljenom mini studiju, sinkronizirali kratkometražni animirani film *Pet minuta do mora (Five minutes to sea)*, ruske animatorice Natalie Mirzoyan. Nova sinkronizirana verzija predstavljena je na završnoj priredbi na zatvaranju *Festivala*.

Vezano uz filmski program Art-kina za vrijeme trajanja *Festivala Tobogan*, održano je ukupno pet projekcija dugometražnih filmova namijenjenih djeci i mladima, jedna projekcija kratkometražnog dječjeg video uratka Doma mladih te jedna projekcija na završnoj svečanosti zatvaranja *Festivala* (u sklopu koje su prikazani uradci nastali na radionicama animiranog filma te radionici sinkronizacije).

Prva projekcija ovogodišnjeg *Festivala* održana je u sklopu programa *Djeca osvajaju ustanove!*, i to animiranog filma *Jakov, Mimi i brbljavi psi* koji je prikazan u suradnji s Animafestom Zagreb. Nadalje, 27. lipnja u večernjim je satima održana projekcija švedskog igranog filma za djecu *Sune i Sune* na trgu Matije Vlačića Flaciusa. U drugom tjednu *Festivala* održane su projekcije nizozemskog nagrađivanog filma *Moje neobično ljeto s Tess* (2. srpnja), američkog dječjeg filmskog klasika *E.T. – Izvanzemaljac* (4. srpnja) na riječkom Korzu te danskog igranog filma *Haker* (8. srpnja). Posebno valja napomenuti i projekciju 8. srpnja u Ljetom Art-kinu video-reportaže *Riječka voda* koju su snimili polaznici filmske grupe Doma mladih pod vodstvom Josipa Šarlije.

Radionički dio programa okupio je 68 polaznika, dok je filmski program Art-kina, koji je održan u sklopu *Tobogana*, privukao 1.287 gledatelja.

U okviru ovog pravca, sudjelovali smo i na KIDS Regio konferenciji koja je imala za temu promicanje filmske kulture kod djece i mladih. KIDS Regio inicijativa koja je u svom trećem izdanju u Weimaru od 27. do 28. lipnja okupila više od 80 filmskih stručnjaka

iz 24 zemlje, udruženih s namjerom osnaživanja dječjih filmova u Europi te promicanja aktivnosti za razvoj medijske pismenosti kod djece. Skupu u Weimaru je prisustvovao širok spektar predstavnika europske filmske industrije. KIDS Regio inicijativa postoji od 2009. godine te djeluje u okviru udruženja regionalnih fondova Cine-Regio. Uz organizaciju foruma, kao bitnih instrumenata razmjene iskustava i znanja, KIDS Regio također je aktivan zagovaratelj osnaživanja pozicije dječjih filmova na europskoj razini te jednako tako i većeg broja aktivnosti medijske i filmske pismenosti za djecu. U okviru svoje mreže djelovanja inicijativa povezuje stvaraocce sadržaja, financijere i distributere iz okvira europske filmske industrije s filmskim akademikima i političarima, omogućujući time jedinstven prostor za rasprave novih i kreativnih sinergija. Učlanjivanje Art-kina u ovu inicijativu, kao i prisustvovanje skupu potpomognuto je od strane Deska Kreativne Europe – Ured MEDIA Hrvatske

Riječki dani medijske pismenosti 2019.

Riječki dani medijske pismenosti održali su se u organizaciji Art-kina u razdoblju od 1. do 5. srpnja 2019. godine u trajanju od ukupno 30 školskih sati. Inače, dani medijskog opismenjavanja pokrenuti su 2017. godine kao *Mala škola medijske kulture*, a od 2018. godine održavaju se pod nazivom *Riječki dani medijske pismenosti*. Ovaj obrazovni program, koji je namijenjen prije svega nastavnicima osnovnih i srednjih škola, obuhvaća svake godine razne teme s područja medijske kulture, i to ponajprije filma.

Program *Riječkih dana medijske pismenosti* sastojao se od predavanja i praktičnog rada, a u fokusu su bile sljedeće teme: temelji filmskog jezika, primjena filmske pismenosti u nastavi Hrvatskog jezika prema kurikulumu, filmsko stvaralaštvo Dušana Vukotića te zaštita audiovizualne baštine. Predavači na *Riječkim danima medijske pismenosti* bili su *Dejan Durić, Marina Zlatarić, dr. Hrvoje Turković i Carmen Lhotka*.

Na ovogodišnjim *Riječkim danima medijske pismenosti* sudjelovalo je sveukupno 35 učitelja, nastavnika i profesora iz osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova s područja Primorsko-goranske i Istarske županije. *Riječki dani medijske pismenosti* program su dodatne neformalne edukacije učitelja, nastavnika i profesora na polju medijske kulture, kao i oblik cjeloživotnog stručnog usavršavanja za sve one koji kod djece i mladeži razvijaju medijsku pismenost. *Riječki dani medijske pismenosti* održavaju se u okviru *Dječje kuće*, jednog od programskih pravaca Rijeka 2020 – Europske prijestolnice kulture.

Kvarnerska filmska komisija

Tijekom 2019. godine Kvarnerska filmska komisija nastavila je pružati podršku svim zainteresiranim produkcijskim kućama i profesionalcima koji su odlučili svoje projekte ostvariti na području Primorsko-goranske županije. U obavljanju ovih aktivnosti, Art-kino je usko surađivalo s Gradom Rijekom, posebno s Odjelom za kulturu, Uredom Grada i Odjelom za komunalnu djelatnost. Za potrebe snimanja reklame za Volvo kamione u suradnji s QUO Location Service pružena je pomoć pri organiziranju fotografiranja Lučkog skladišta i skladišta Brajdica u Rijeci te fotografiranja s dron-uređajem rafinerijskog postrojenja INA. Jedan od većih prošlogodišnjih projekata koji se snimao na području Primorsko-goranske županije bio je američki pilot TV serije *The Dark Tower* koji

je organizirala zagrebačka produkcijska kuća Pakt Media d.o.o. za potrebe jednog od vodećih televizijskih i filmskih studija MRC. Scenarij je adaptacija poznatog književnog serijala *The Dark Tower* autora Stephena Kinga. *The Dark Tower* će se prikazivati na Amazonu. Za potrebe snimanja pilot epizode Rijeka je odabrana kao produkcijska baza za pripreme radnje i snimanje projekta koje su trajale od 10. ožujka do 15. srpnja. U suradnji s *Filming in Croatia*, odjelom Hrvatskog audiovizualnog centra za poticanje ulaganja u audiovizualnu umjetnost te promicanje Hrvatske kao lokacije za snimanje, predstavil smo bazu lokacija Primorsko-goranske županije Netflix produkciji. Slijedom uspješne suradnje unazad dvije godine kada se snimala šesta sezona, u Rijeci se prošle godine snimala osma i posljednja sezona TV serije kriminalističkog žanra pod nazivom *Strike Back* u produkciji britanske produkcijske kuće Left Bank Pictures, čije snimanje u Hrvatskoj organizira Ambasada film d.o.o., produkcijska kuća najpoznatija po organizaciji snimanja vrlo uspješne serije *Game of Thrones* u Hrvatskoj. Serija se prikazuje na platformi HBO. Snimanje na području Primorsko-goranske županije održalo se u nekoliko navrata od lipnja do listopada. Za potrebe snimanja je u lipnju u Art-kinu održan casting za statiste. Početkom lipnja se na brodu Galeb snimala TV serija *Epic Exploring* nizozemske produkcijske kuće NewBe. Serija prati Youtube zvijezde Josha i Codyja koji putuju svijetom u potrazi za najspektakularnijim neočuvanim ili napuštenim urbanim lokacijama na svijetu, a emitira se na kanalu Insight TV. Druga sezona hrvatske televizijske serije *Drugo ime ljubavi* u produkciji televizijske kuće Nova TV započela je sa snimanjem u lipnju, a snimalo se na brojnim lokacijama na Kvarneru – u Bakru, Voloskom, Lovranu, Opatiji te na Krku i Jadranskoj magistrali. Početkom rujna sniman je kratkometražni igrani film *Ništa ja tebi ne govorim, samo kažem* redateljice i scenaristice Sanje Milardović u produkciji Castor Multimedije. Film je subvencioniran od strane Hrvatskog audiovizualnog centra i Grada Rijeke. Tijekom kolovoza 2019. godine na području Primorsko-goranske županije snimao se završni dio ruskog filma pod radnim nazivom *Kada su rode pale* redatelja i trenutno najpopularnijeg ruskog glumca Danile Kozlovskog. Film je u Hrvatskoj snimljen u suradnji s produkcijskom kućom Avventura, a kao lokacije snimanja izabrane su Općina Mošćenička Draga i plaža Uboka. *Kada su rode pale* prvi je ruski film koji donosi priču nakon eksplozije nuklearne elektrane u Černobilu, a njegova se distribucija u Rusiji očekuje krajem 2020. godine. Prva sportska istraživačka TV serija *Sport Crime* švicarske produkcijske kuće BLULLOW SA u cijelosti snima drugu epizodu prve sezone pod nazivom *Rijeka - Ghostland* u Rijeci i Primorsko-goranskoj županiji. Serijalu prethodi televizijski film *The Legacy Run* čije su scene snimane u veljači 2016. godine na području Rijeke, Voloskog i Opatije. Brojne lokacije na Kvarneru prikazivat će se kroz čitavu seriju, a snimanje druge epizode započelo je u srpnju u Rijeci, Opatiji i Plominu. Snimanje se nastavilo u studenom i prosincu na području Rijeke, Preluka i Voloskog. Radnja epizode odvija se oko profesionalnog talijanskog sportaša hrvatskih korijena koji se nalazi na rehabilitaciji nakon nesreće. Projekt su pokrenuli Daniela Scalia i Luca Tramontin, bivši sportaši, a danas uspješne televizijske osobe, koji su ujedno scenaristi i glavni glumci u seriji. Za potrebe snimanja kineske romantične TV/web serije pružena je lokacijska pomoć. Producentna kuća Newscope Films iz Ujedinjenog Kraljevstva zainteresirana je za snimanje triler/horor filma pod radnim nazivom *CONSECRATION* na prostoru Primorsko-goranske županije. Redatelj filma je Christopher Smith, a projekt bi trebao započeti 2020. godine. Filmski tim umrežen je s lokalnim profesionalcima kako bi se olakšao pronalazak traženih lokacija. Produkcijska kuća Blue Sky Adriatic iz Zagreba započela je snimanje njemačke NETFLIX TV serije radnoga naziva *TOE* u suradnji sa njemačkom produkcijom W&B Television. Produkcijska kuća Bunker iz Zagreba u Rijeci je snimila visokobudžetni video spot popularnog britanskog kantautora koji nastupa pod umjetničkim imenom Mika. Režija spota pripala je

režiseru s pseudonimom W.I.Z, kojeg je British Film Institute proglasio jednim od najuspješnijih britanskih režisera muzičkih spotova svih vremena. Tim lokacijskog menadžera produkcijske kuće Marvel Studios Jamieja Lengyela, poznatog po radu na filmovima *Osvetnici 2: Vladavina Ultrona*, *Osvetnici: Rat beskonačnosti* te *Doktor Strange*, u potrazi je za europskim lokacijama za snimanje novog Marvelovog projekta koje je predviđeno idućeg ljeta. S obzirom na to da bi radnja ovog projekta bila smještena u izmišljenom istočnoeuropskom gradu, zainteresirani su za snimanje na području naše Županije te im je pružena tražena lokacijska pomoć. Produkcijska kuća Riba ribi grize rep u suradnji s Esterhaus produkcijom iz Zagreba snimila je promotivni video kojim će se Hrvatska predstaviti kao zemlja predsjedateljica Europskim vijećem 2020., a koji će se emitirati u sklopu europskih aktivnosti i promidžbe Hrvatske u narednih šest mjeseci, a pod pokriviteljstvom Hrvatske turističke zajednice te Ministarstva vanjskih i europskih poslova. Sudjelovali smo na konferenciji When East Meets West od 20. do 22. siječnja 2019. godine. Riječ je o programu koji se svake godine održava u sklopu Trieste Film Festivala. U fokusu programa su sastanci i konferencije na kojima se predstavljaju razni filmski projekti. Sastali smo se s predstavnicima jedne od prvih talijanskih filmskih komisija – Friuli Venezia Giulia Film Commission, a tema sastanka bila je umrežavanje i razmjena iskustava. Kvarnerska filmska komisija sudjelovala je na susretu pod nazivom *Prilike za europsku suradnju u kulturnom i kreativnom sektoru. Izazovi razvoja kulturnog turizma (Priložnosti za evropska sodelovanja v kulturnem in ustvarjalnih sektorjih. Izzivi razvoja kulturnega turizma)* u Novoj Gorici. Susret je organiziran u okviru kandidature Nove Gorice i Gorice za naslov Europske prijestolnice kulture 2025, a Kvarnerska filmska komisija predstavila je svoj rad na okruglom stolu *Film i turizam: razvoj i perspektive*, gdje se govorilo o prilikama i izazovima filmske produkcije za regionalni i lokalni razvoj turizma i gospodarstva te primjerima dobre prakse u zemlji i inozemstvu (Hrvatska, Italija).

Medijsko praćenje i promocija programa

Za promociju programa Art-kino koristi raznovrsne komunikacijske modele. Mjesečno se tiskalo oko 2.000 programskih letaka te letci za posebne programe (cikluse, dječji programi, festivali, premijere...) kao i plakati, a posebno se ulagalo u razvoj komunikacije putem društvenih mreža.

Za posebna događanja u 2019. godini slale su se pozivnice Filmskom klubu Art-kina preko elektroničke pošte te ciljano osobama koje pokazuju interes za filmske programe. Redovno je javnost informirana i putem *newslettera* te e-pozivnica za posebna događanja poput otvaranja autorskih ciklusa te ciklusa nacionalnih kinematografija, premijera i slično.

Aktivno smo obavještavali putem medija kao i na društvenim mrežama (Facebook, Twitter, Instagram). Art-kino prati više od 12 070 korisnika na Facebooku i 2 598 korisnika na Instagramu čime je vidljivo značajno povećanje u odnosu na 2018. godinu.

Internetska stranica www.art-kino.org važan je izvor informacija o programu koju se svakodnevno ažurira. Stranica sadrži informacije o programu, kao i arhiv filmova, mjesečne najave, najave posebnih događaja, fotogalerije i druge korisne materijale, odnosno brojne informacije koje kontekstualiziraju naše djelovanje u širem smislu. Stranica bilježi kontinuiran porast broja posjeta te dulje zadržavanje, a krajem 2018. je redizajnirana i prevedena na engleski jezik kako bi se kino približilo inozemnoj publici, a

prilagođena je i mobilnim uređajima s kojih korisnici sve češće pregledavaju mrežnu stranicu Art-kina. U 2019. godini bilo je 338 957 posjeta mrežnoj stranici što je za 28% više nego 2018. godine.

Uz to, koristi se i promidžba putem Citylight plakata te Go2Digital platformi na više središnjih gradskih lokacija.

Mediji izvrsno prate rad Art-kina, a o svim programima su obavješteni putem redovnih objava. Svakodnevno je Art-kino zastupljeno u tiskanim medijima (*Novi list*, *Jutarnji list*...) i na internetskim portalima (novilist.hr, mojarijeka.hr, torpedo.media, ziher.hr, culturenet, kulturpunkt, tportal.hr, fiuman.hr...), a nerijetko je prisutno i u središnjim televizijskim i radijskim informativnim emisijama (HRT, HRT Radio Rijeka, RTL, Nova TV, Laganini FM Rijeka).

Prostorni uvjeti i oprema

U proteklom razdoblju, u suradnji s Gradom Rijekom, Art-kino je dobilo i uredilo novi prostor za korištenje – pod imenom *Art-kino Lab* – na adresi Krešimirova 2/E, a u svrhu održavanja radionica u sklopu projekta Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture, i to za programe koji su dio programskog pravca *Dječja kuća (Festival Tobogan)*. Prostor se koristio za provedbu projekta *Moja filmska priča*, kao i za potrebe drugih radioničkih programa. Iz istih razloga prostor je priključen u informacijsko-komunikacijsku mrežu Art-kina i Grada Rijeke (bežični Wi-Fi pristup internetu).

Zbog dotrajalosti prostora, bilo je potrebno izvesti nužne radove s ciljem uređenja i održavanja istog. Do sad su izvršeni zahvati zamjene i dorade dotrajalih vodoinstalacija i sanitarija, dodavanje dovoda i odvoda vode, osvježenje unutarnjih zidova bijelom bojom (ličenje i sanacija), lakiranje zidne stijene, čišćenje/poliranje podova, stavljanje zaštitnog premaza i premaz vanjske stolarije te ljepljenje naljepnica.

Također, u ovoj godini poduzeti su i sljedeći zahvati: postavljen je alarm u skladištu Art-kina, kao i alarm u Art-kino Labu, potom nabava ozvučenja i novog platna za Ljetno Art-kino, nabava platna s konstrukcijom za vanjska događanja, novi procesor zvuka za dvoranu te software za reprodukciju DCP materijala.

U svrhu pak daljnjeg poboljšanja kvalitete projekcija i njihovih prezentacija, Art-kino je prošlu godinu uložilo sredstva u nabavku sljedeće opreme: nabava i instalacija digitalnog procesora zvuka, nabava zvučnika i subwoofer sistema (ozvučenje za vanjske programe i projekcije), nabava prijenosnog projekcijskog platna i zamjena dotrajlog za ljetno kino, nabava ručnog bežičnog mikrofonskog sustava, nabava ostale opreme nužne za kvalitetne projekcije, programe na vanjskim lokacijama i druge programske potrebe (čitači barkodova, printeri za iskaznice, aplikacija za kontrolu ulaza, kablovi, ricieveri, transmiteri, HDMI konektori), nabava licenci (ADOBE, Renewed Office 365, ProVideo Player, Easy DCP Player), redoviti godišnji servis DCP projektora te nabava i zamjena žarulje za DCP projektor, kao i servis 35 mm i 16 mm projektora.

Financijski pokazatelji

Financijski resursi Art-kina su relativno stabilni, a stabilnost omogućuju tri ključna faktora: status javne gradske ustanove, programska podrška iz, uglavnom, javnih izvora kojih je iz godine u godinu više (Hrvatski audiovizualni centar, Europa Cinemas, Europski socijalni fond, Primorsko-goranska županija, Društvo hrvatskih filmskih redatelja) te vlastiti prihodi. Uz to, u realizaciji pojedinih aktivnosti ustanova se oslanja na donacije u naravi gdje u prvom redu podrazumijevamo brojne suradnje s veleposlanstvima, kulturnim centrima, pojedincima koji nam bez naknade ustupaju prikazivačka prava i sl. Na ovaj način imamo priliku realizirati izuzetno skupe programe u prihvatljivim financijskim okvirima.

Grad Rijeka podržao je rad Art-kina u ukupnom iznosu od **3.431.478,69** kuna. U ovom je iznosu i potpora projektu *Rijeka 2020 - Europska prijestolnica kulture*.

Ustanova je ostvarila izvanproračunske prihode u iznosu od **1.410.615,77** kuna (u 2018. **1.082.774,23** kune) te je zabilježen porast vanproračunskih prihoda u odnosu na prošlu godinu.

Potrebno je naglasiti da pritom nije dovedena u pitanje javna uloga kina, odnosno nije došlo do komercijalizacije programa, već je ovaj rast ostvaren uz poštivanje visokih estetskih programskih standarda.

S poštovanjem,

Slobodanka Mišković
ravnateljica Art-kina